www.kraslavasvestis.lv

Krāslavas Vēstis

KRĀSLAVAS NOVADA DOMES INFORMATĪVAIS IZDEVUMS

№ 3 (365) 2021. GADA 5. MARTS

SVEICAM JUBILEJĀ UN GAIDĀM TIKŠANOS!

„Folkloras kopa „Rudzutaka" - tā ir dzīvā vēsture. Visas vienpadsmit dalībnieces ir daudzpusīgas personības, kuras vieno mīlestība pret tautasdziesmu un vienotības gars", Diāna Maksimova, visjaunākā kolektīva vokāliste, ar drebošu balsi stāsta par Ūdrīšu Tautas nama folkloras kopas „Rudzutaka" dalībniecēm.

Šogad kolektīvs svin 25 gadu jubileju. Toreiz, tālajā 1996. gadā, kad radās „Rudzutaka", tajā dziedāja 11 sievietes. Un līdz šim laikam dalībnieču skaits nav mainījies, turklāt sešas no viņām šajā kolektīvā ir kopš pirmās dienas.

Folkloras kopas dibināšana bija likumsakarīgs solis. Kolektīvs tika izveidots, lai pārstāvētu Ūdrīšu pagastu rajona pasākumā „Cildens mans novadiņš", ar to arī sākās folkloras kopas radošā darbība. No pirmās dienas un jau 25 gadu garumā folkloras kolektīvu vada Antoņina Tuča, ko sievietes mīļi un draudzīgi sauc par Mūsu Maestriņu.

Folkloras kopas vecākajai dalībniecei ir 90 gadu, bet vai tad vecums ir šķērslis aizrautīgiem cilvēkiem? Pirms pandēmijas dziedošās dāmas tikās mēģinājumos katru nedēļu, bet, gatavojoties priekšnesumiem festivālos un svētkos, arī biežāk.

Visu organizatorisko jautājumu risināšanu, kas rodas kolektīva darbības gaitā, uzņēmās folkloras kopas dalībniece un Ūdrīšu pagasta Augstkalnes bibliotēkas bibliotekāre Diāna Maksimova.

„Mēs esam ļoti pateicīgas Ūdrīšu pagasta pārvaldes vadībai par atbalstu. Visu šo gadu garumā mums nekad nebija atteikts. Daudzas kolektīva dalībnieces ir jau cienījamā vecumā, un pagasta administrācija vienmēr nodrošina transportu, lai nogādātu mūsu dziedātājas uz mēģinājumu," uzsvēra Diāna Maksimova.

Pateicībā par aktīvu dzīves pozīciju Ūdrīšu pagasta pārvalde katru gadu organizē „Rudzutakas" dalībniecēm ceļojumu pa Latviju. Taču arī pieredzējušās dziedātājas nekad nepaliek parādā – viņas vienmēr labprāt piedalās ne tikai pagasta pasākumos, bet arī svētkos, ko organizē Krāslavas Kultūras nams. Turklāt kolektīvs regulāri pārstāv Krāslavas novadu dažādos valsts mēroga folkloras festivālos.

Nebūs pārspīlēts, ja teiksim, ka šo divdesmit piecu gadu garumā visas kolektīva sievietes ļoti satuvinājās. Viņas zina praktiski visu par folkloras kopas dalībnieču bērniem un mazbērniem, dalās savos pārdzīvojumos un priecīgos brīžos.

Diāna Maksimova: „Folkloras kopā „Rudzutaka" es ne tikai izbaudu dziedāšanu, mani kolēģi dāvā man saskarsmes prieku, es kļūstu gudrāka, apgūstu aktīvu dzīves pozīciju un augstu atbildības izjūtu.

Visu šo gadu laikā ir bijušas situācijas, kad nepārvaramas varas apstākļu dēļ kolektīvam paziņoja par nepieciešamību uzstāties tikai dažas stundas pirms pasākuma. Un neviena no dalībniecēm nekad nepievīla. Visas iznāca uz skatuves pilnā „kaujas" gatavībā – greznos, baltos, iecietinātos kreklos un ar labu garastāvokli.

Pašlaik viņas ar nepacietību gaida, kad dzīve atgriezīsies vecajās sliedēs, un atkal varēs satikties, mēģināt, atcerēties vecās labās dziesmas, mācīties jaunas, uzvilkt tautas tērpus un doties uz skatuves. Un mēs, skatītāji, gaidām, kad atkal varēsim dzirdēt melodiskas tautasdziesmas folkloras kopas „Rudzutaka" izpildījumā.

Ūdrīšu pagasta pārvalde sveic folkloras kopu „Rudzutaka" - tās vadītāju Antoņinu Tuču un personīgi katru dalībnieci: Annu Spilu, Antoņinu Subatoviču, Stefāniju Mileiko, Valentīnu Plintu, Lidiju Saksoni, Lidiju Lastovsku, Diānu Maksimovu, Intu Babinu, Viktoriju Maļotovu, Janīnu Plintu - 25 gadu radošās darbības jubilejā un novēl veselību un možu garu!

Elvīra Škutāne

KRĀSLAVAS MŪZIKAS UN MĀKSLAS SKOLAS DIREKTORA AMATĀ IECELTS SPODRIS KAČĀNS

25. februārī Krāslavas novada domes sēdē deputāti pieņēma lēmumu iecelt Krāslavas Mūzikas un mākslas skolas direktora amatā Spodri Kačānu.

Šī gada janvārī tika izsludināts konkurss uz vakanto skolas direktora amatu. Atlases konkursa komisija saņēma trīs pieteikumus un pēc pārrunām ar pretendentiem izvirzīja iecelšanai direktora amatā piemērotāko kandidatūru.

Pašlaik Spodris Kačāns strādā Mārupes Mūzikas un mākslas skolā par direktora vietnieku. Pirms dažiem gadiem viņš ieņēmis Naujenes Mūzikas un mākslas skolas direktora amatu.

Jāatzīmē, ka Spodris Kačāns ir dzimis Krāslavā un beidzis Krāslavas Mūzikas skolu.

Krāslavas Mūzikas un mākslas skolas direktora pienākumus Spodris Kačāns sāks pildīt no 2021. gada 1. jūnija.

Informāciju sagatavoja
Elvīra Škutāne, autores foto

Mīļās Krāslavas novada sievietes!
Krāslavas novada dome
sveic Jūs 8. marta dienā!
Lai šie pavasara svētki atnes Jums
saulainu noskaņojumu,
Jūsu tuvinieku smaidus un siltumu!
Esiet laimīgas un veselīgas!
Starojiet,
valdziniet
un iedvesmojiet!

AKTUĀLĀ INFORMĀCIJA

SIA „KRĀSLAVAS NAMI" RĒĶINUS VAR APMAKSĀT VEIKALU „MAXIMA" KASĒS

Ņemot vērā ārkārtas situācijas pagarināšanu, SIA „Krāslavas nami" birojs un kase pašlaik nevar sniegt pakalpojumus klātienē.

Atgādinām, ka SIA „Krāslavas nami" adresētus iesniegumus var sūtīt elektroniski, izmantojot e-pastu info@kraslavasnami.lv, bet papīra formā var atstāt pasta kastītē pie uzņēmuma biroja ēkas Brīvības ielā 5, Krāslavā, tālrunis uzziņām 65681570. Avārijas gadījumos SIA „Krāslavas nami" apsaimniekošanā esošajās mājās vai komunikācijās lūdzam ziņot avārijas dienestam pa tālruni 65622431.

Skaitītāju rādījumus lūdzam nodod savlaicīgi līdz mēneša pēdējam datumam, pieslēdzoties savam SIA „Krāslavas nami" kontam, izmantojot tīmekļvietni https://knd.lv/, sūtot informāciju e-pastā radijumi@kraslavasnami.lv vai zvanot pa tālruni 65681565 (norēķinu grāmatvedība). Rēķinu apmaksu var veikt internetbankā ar pārskaitījumu uz SIA „Krāslavas nami" rēķinos norādītajiem norēķinu kontiem.

Informējam, ka no 2021. gada 18. februāra SIA „Krāslavas nami" rēķinus par komunāliem pakalpojumiem ir iespējams apmaksāt veikalu „Maxima" kasēs rīta stundās no plkst. 8:00 līdz 10:00 un vakara stundās no plkst. 20:00 līdz 22:00. .

Vēršam klientu uzmanību, ka veikalu kasēs var apmaksāt tikai rēķinus ar svītrkodiem (ar norādi „Svītrkods apmaksai „Maxima").

Rēķini ar svītrkodiem apmaksai veikalu „Maxima" kasēs tiks izrakstīti, sākot ar 2021. gada februāri. Rēķinus, kas tika izrakstīti janvārī un agrāk vai nesatur speciālu svītrkodu, apmaksāt veikalu kasēs nav iespējams.

Rēķinu var apmaksāt tikai pilnā apmērā (apmaksājot visu rēķina summu uzreiz). Rēķinu apmaksu skaidrā vai bezskaidrā naudā var veikt visās „Maxima" veikalu kasēs. Katra rēķina apmaksas cena (komisija) sastāda tikai 0,50 EUR.

IIerobežojums ir spēkā līdz turpmākajiem paziņojumiem. Ceram uz sapratni un aicinām klientus ievērot noteiktos ierobežojumus!

Aicinām izmantot iespēju apmaksāt SIA „Krāslavas nami" rēķinus veikalu „Maxima" kasēs!

SIA „Krāslavas nami"

NO 1. MARTA TIKA IEVIESTA VIENOTĀ AUTOBUSA UN VILCIENA BIĻETE BRAUCIENAM NO KRĀSLAVAS LĪDZ RĪGAI UN OTRĀDI AR PĀRSĒŠANOS DAUGAVPILS STACIJĀ

Pasažieru ērtībām no 2021. gada 1. marta tiks ieviesta vienotā autobusa un vilciena biļete braucienam no Krāslavas līdz Rīgai un otrādi ar pārsēšanos Daugavpils stacijā. Iegādājoties vienoto biļeti, pasažieris ieekonomēs 1,60 eiro.

Pasažieris, iegādājoties vienoto biļeti Krāslavas autoostā vai autobusā, varēs aizbraukt ar autobusu līdz Daugavpils stacijai un pēc tam, uzrādot to pašu biļeti, pārsēsties vilcienā un turpināt ceļu līdz Rīgai. Tāpat vienotā biļete būs derīga, dodoties otrā virzienā, – pasažieris, iegādājoties biļeti Pasažieru vilciena biļešu kasēs vai pie konduktora, varēs ar vilcienu aizbraukt līdz Daugavpils stacijai un, uzrādot to pašu biļeti, pārsēsties autobusā, kas ved līdz Krāslavai. Savukārt pasažieriem, kuri iekāps kādā no autobusa pieturām, kas atrodas posmā starp Krāslavas autoostu un Daugavpils staciju, būs jāiegādājas divas biļetes (katram transporta veidam), tomēr vilciena biļeti varēs iegādāties pie konduktora bez papildu 0,50 eiro maksas.

Reisi, kuros pieejama vienotā biļete:

vilciens no Rīgas katru dienu izbrauc plkst.7.42, autobuss no Daugavpils stacijas – plkst.11.22;

vilciens no Rīgas piektdienās, sestdienās un svētdienās izbrauc plkst.13.02, autobuss no Daugavpils stacijas – plkst.16.50;

vilciens no Rīgas katru dienu izbrauc plkst.17.39, autobuss no Daugavpils stacijas – plkst.21.11;

autobuss no Krāslavas autoostas katru dienu izbrauc plkst.6.15, vilciens no Daugavpils – plkst.7.31;

autobuss no Krāslavas autoostas piektdienās, sestdienās un svētdienās izbrauc plkst.11.50, vilciens no Daugavpils – plkst.13.11;

autobuss no Krāslavas autoostas katru dienu izbrauc plkst.16.20, vilciens no Daugavpils – plkst.17.43.

Autotransporta direkcijas atgādina, ka vienoto biļeti var iegādāties arī braucienam autobusā no Krāslavas autoostas līdz Krāslavas stacijai, tālāk pārsēžoties ekspreša vilcienā un turpinot ceļu līdz Rīgai, kā arī otrādi – braucienam vilcienā no Rīgas, Krāslavas stacijā pārsēžoties autobusā, kas ved līdz Krāslavas autoostai (autobuss no Krāslavas autoostas izbrauc plkst.5.35, vilciens no Krāslavas stacijas – plkst.5.48; vilciens no Rīgas izbrauc plkst.16.19, autobuss no Krāslavas stacijas – plkst.19.44). Pērkot vienoto biļeti šajā savienojumā, pasažieris ieekonomē 1,35 eiro.

Lilita Pelčere,
VSIA Autotransporta direkcija
Sabiedrisko attiecību speciāliste

KRĀSLAVAS NOVADA PAŠVALDĪBAS SAISTOŠIE NOTEIKUMI NR. 2020/15 „GROZĪJUMS KRĀSLAVAS NOVADA DOMES 2008. GADA 10. JŪNIJA SAISTOŠAJOS NOTEIKUMOS NR.7 „KRĀSLAVAS NOVADA KAPSĒTU UZTURĒŠANAS NOTEIKUMI"" IZDOTI SASKAŅĀ AR LIKUMA «PAR PAŠVALDĪBĀM»

15. panta pirmās daļas 2.punktu,
21. panta pirmās daļas16.punktu un 43. panta trešo daļu

1.Izdarīt Krāslavas novada domes saistošajos noteikumos Nr.7 „Krāslavas novada kapsētu uzsturēšanas noteikumi" (turpmāk - Noteikumi) šādu grozījumu:

Aizstāt Noteikumu 4.3. apakšpunktā vārdu „četrām" ar vārdu „divām".

2. Saistošie noteikumi stājas spēkā likuma „Par pašvaldībām" 45. pantā noteiktajā kārtībā.

Krāslavas novada pašvaldības saistošo noteikumi Nr. 2020/15 „Grozījums Krāslavas novada domes 2008. gada 10. jūnija saistošajos noteikumos Nr. 7 „Krāslavas novada kapsētu uzturēšanas noteikumi" paskaidrojuma raksts

1. Projekta nepieciešamības pamatojums. Krāslavas novada dome 2008. gada 10. jūnijā apstiprināja Krāslavas novada pašvaldības saistošos noteikumus Nr.7 „Krāslavas novada kapsētu uzturēšanas noteikumi". Krāslavas pašvaldības kapsētās ir nepieciešams sakārtot jaunu ģimenes kapavietu izveidošanu, tāpēc ir nepieciešams šāds grozījums.

2. Īss projekta satura izklāsts. Saistošo noteikumu grozījumi paredz samazināt ģimenes kapavietu rezervācijas skaitu.

3. Informācija par plānoto projekta ietekmi uz pašvaldības budžetu. Būtiskas ietekmes uz pašvaldības budžetu nav.

4. Informācija par plānoto projekta ietekmi uz uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā. Nav.

5.Informācija par administratīvajām procedūrām. Noteikumu izpildi nodrošina Krāslavas novada kapsētu pārziņi.

6. Informācija par konsultācijām ar privātpersonām. Konsultācijas nav notikušas.

INFORMĀCIJA PAR COVID-19 KRĪZES ATBALSTU ĢIMENĒM 500 EIRO APMĒRĀ PAR KATRU BĒRNU

Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra (VSAA) vienreizēju 500 eiro atbalstu par katru bērnu izmaksās līdz 31. martam personām, kuras piešķirto pabalstu saņem laika posmā no 2021. gada 1. marta līdz 6. aprīlim:

bērna kopšanas pabalsts par bērnu līdz viena gada vecumam,

ģimenes valsts pabalsts,

piemaksa pie ģimenes valsts pabalsta par bērnu ar invaliditāti.

Atbalsta saņemšanai iesniegums nav nepieciešams! 500 eiro par katru bērnu VSAA ieskaitīs automātiski kredītiestādes vai PNS kontā, kurā persona saņem ikmēneša attiecīgo pabalstu.

Vēršam uzmanību, ka atbalsta maksājumi nenotiks vienlaikus ar ikmēneša pabalstu un par katru bērnu VSAA veiks atsevišķu maksājumu, tāpēc saņemšanas datumi par katru bērnu var atšķirties.

30 dienu laikā pēc bērna kopšanas pabalsta vai ģimenes valsts pabalsta piešķiršanas, ja periodā no 2021. gada 1. marta līdz 6. aprīlim personai piešķirts maternitātes pabalsts un bērns piedzims līdz 6. aprīlim.

Piemērs. Sievietei piešķirts maternitātes pabalsts no 2021. gada 15. februāra līdz 2021. gada 12. aprīlim. Bērns piedzimis 2021. gada 15. februārī. Viņai ir tiesības saņemt 500 eiro atbalstu, jo bērns piedzimis līdz ārkārtējās situācijas beigu datumam 6. aprīlim un laikā no 1. marta līdz 6. aprīlim sieviete ir saņēmusi maternitātes pabalstu. Beidzoties maternitātes pabalsta izmaksai, no 13.aprīļa tiks piešķirts bērna kopšanas pabalsts. Piešķirot bērna kopšanas pabalstu, VSAA piešķirs un izmaksās arī 500 eiro atbalstu.

30 dienu laikā pēc bērna kopšanas pabalsta vai ģimenes valsts pabalsta piešķiršanas, ja tiesības uz tiem ir periodā no 2021. gada 1. marta līdz 6. aprīlim, bet pieprasīti un piešķirti pēc 1. marta.

Piemērs. Personai tiesības uz bērna kopšanas pabalstu ir no 3. marta, bet persona šo pabalstu VSAA pieprasījusi 5. maijā. Piešķirot bērna kopšanas pabalstu, VSAA piešķirs arī 500 eiro atbalstu par bērnu.

www.vsaa.gov.lv

KŪTSMĒSLUS VARĒS UZGLABĀT ARĪ CITĀ KŪTSMĒSLU KRĀTUVĒ VAI NODOT UZGLABĀŠANĀ

Valdība apstiprinājusi Zemkopības ministrijas sagatavotos grozījumus noteikumos, kas reglamentē īpašās prasības piesārņojošo darbību veikšanai dzīvnieku novietnēs, papildinot līdzšinējos nosacījumus virszemes ūdeņu un pazemes ūdeņu aizsardzībai no piesārņojuma, ko rada kūtsmēslu un vircas noplūde.

Grozījumi nosaka regulējumu kūtsmēslu krātuvju būvniecībai situācijās, kad saimniecībā iegūtie kūtsmēsli - saskaņā ar noslēgtajiem līgumiem - tiek nodoti uzglabāšanai vai pārstrādāšanai citai personai, kā arī tad, ja īpašumā esoša kūtsmēslu krātuve atrodas ārpus dzīvnieku novietnes. Ir paredzēts, ka kūtsmēslu krātuves tilpums var būt mazāks par noteikumos līdz šim noteikto laika periodu - 8 mēnešiem, ja dzīvnieku novietnes īpašnieks ir noslēdzis līgumu ar citu personu par kūtsmēslu uzglabāšanu atbilstoši noteikumu prasībām, to reģenerāciju vai apstrādi. Šajā gadījumā krātuves tilpumu rēķina no atlikušā kūtsmēslu daudzuma. Ja tiek noslēgts līgums ar citu personu par visu kūtsmēslu uzglabāšanu, reģenerāciju vai apstrādi, tad jānodrošina kūtsmēslu krātuves tilpums, kas ļauj uzglabāt kūtsmēslus ne mazāk kā vienu mēnesi.

Tāpat noteikts, ka kūtsmēslus var uzglabāt arī ārpus dzīvnieku novietnes esošā kūtsmēslu krātuvē, ja tā ir dzīvnieku novietnes īpašnieka īpašumā, valdījumā vai turējumā.

Vienlaikus tiek noteikts normatīvais regulējums šķidro un pusšķidro kūtsmēslu un vircas uzglabāšanai zemgrīdas kūtsmēslu krātuvēs un vides aizsardzības prasības kūtsmēslu apsaimniekošanai gaļas liellopu saimniecībās. Saimniecībai, kurā gaļas liellopi pastāvīgi tiek turēti āra apstākļos norobežotā vidē, ir jānovērš virszemes ūdeņu un pazemes ūdeņu piesārņojums no kūtsmēslu un vircas noplūdes, tādēļ tiek noteiktas attiecīgas prasības barošanas un dzirdināšanas vietai un vietai, kurā dzīvnieki var patverties no nelabvēlīgiem laikapstākļiem.

Informāciju sagatavoja:
Rūta Rudzīte,
ZM sabiedrisko attiecību speciāliste

AKTUĀLĀ INFORMĀCIJA

„GUDRI PAKOT – GUDRI ŠĶIROT", 10 PADOMI EFEKTĪVAI ATKRITUMU ŠĶIROŠANAI

Ceturtā daļa no atkritumiem, kas nonāk vieglo iepakojumu šķirošanas konteineros nav pārstrādājami. Iemesli tam ir vairāki, sākot ar cilvēku ļaunprātīgu rīcību, informācijas trūkumu un beidzot ar atkritumu šķirošanas procesa sistemātiskām problēmām. Lielāko daļu nepārstrādājamo atkritumu sastāda tekstila izstrādājumi (gandrīz 30%), tāpat nepārstrādājami ir celtniecības un mājokļa iekārtošanas materiāli (19,9%), taču gandrīz piektdaļu sastāda nepārstrādājams iepakojums, liecina AS „AJ Power Recycling", biedrības „Zero Waste Latvija" un SIA,ZAAO" kampaņas „Gudri pakot – gudri šķirot" ietvaros veiktas pētījums*. Kampaņas organizatori aicina cilvēkus pārskatīt savus šķirošanas paradumus, lai tie būtu jēgpilni un efektīvi.

Šķiroto atkritumu konteinerā tikai izlietotais iepakojums un metāla priekšmeti.

Izmetot atkritumus, jāpārliecinās, ka konteinerā netiek ievietoti atkritumi, kas nav iepakojums, piemēram, rotaļlietas un citas no plastmasas izgatavotas lietas, jo tās netiks nodotas pārstrādei.

Ieteikums – jāatceras, ka vieglā iepakojuma konteiners nav plastmasas konteiners! Iedzīvotājiem jāseko norādēm uz konteinera vai jāsazinās ar ēkas atkritumu apsaimniekotāju, lai noskaidrotu, kā rīkoties.

Latvijā preču marķējums nenorāda, vai iepakojums ir pārstrādājams.

Tas, vai iepakojuma materiāls būs nododams pārstrādei, ir atkarīgs no pārstrādes rūpnīcu atrašanās vietas un atkritumu apsaimniekotāja iespējām to realizēt.

Ieteikums – marķējums uz iepakojuma ne vienmēr nozīmē to, ka tas ir nododams pārstrādei. Iedzīvotājiem nepieciešams izlasīt informāciju uz atkritumu konteinera vai sazināties ar atkritumu apsaimniekotāju, lai noskaidrotu, kā pareizi rīkoties.

Ne viss PET tiek nodots pārstrādei.

Tikai PET, kas tiek izmantots dzērienu iepakošanā, šobrīd tiek nodots pārstrādei. Šampūnu, dušas želeju, olu, augļu un citi līdzīgi PET iepakojumi netiek pārstrādāti.

Ieteikums – mazināt PET atkritumu daudzumu, izmantojot vairākkārt lietojamo pudeli vai izvēloties produktu pārstrādei derīgā iepakojumā.

Maizes maisiņi pārsvarā netiek pārstrādāti.

Maizes iepakojumu ražo no diviem dažādiem materiāliem (LDPE un PP), bet tikai LDPE šobrīd tiek pārstrādāts. Atkritumu šķirošanas procesā nav iespējams pārbaudīt un sašķirot katru maisiņu, līdz ar to, tie pārsvarā netiek nodoti pārstrādei.

Ieteikums – izvērtēt, vai iepērkoties maisiņš tiešām ir nepieciešams. Aicinām izvēlēties maizi bez iepakojuma, cept to pašiem vai lūgt savas mīļākās maizes cepējiem pāriet uz LDPE iepakojumu.

Kartupeļu, augļu un dārzeņu tīkliņi netiek nodoti pārstrādei.

Tīkliņa iepakojumi netiek nodoti pārstrādei, jo materiāls nav pietiekamā apjomā, lai tā pārstrāde būtu ekonomiski pamatota.

Ieteikums – izvairīties no preču pirkšanas šādā iepakojumā. Veikalā vienmēr jāmeklē alternatīva. Tas ir īpaši aktuāli mandarīnu sezonas laikā.

Pārtikas iepakojuma trauciņi netiek nodoti pārstrādei.

Krējuma, margarīna, jogurta un līdzīgi iepakojuma trauciņi netiek pārstrādāti. Šādi iepakojumi šobrīd ir derīgi tikai sadedzināšanai un enerģijas ieguvei.

Ieteikums – izvēlēties vajadzīgo produktu bez iepakojuma vai stikla iepakojumā. Ir veikali, kur iespējams iegādāties produktus un tos uzpildīt savā vairākkārt lietojamā traukā.

Netīrs pārtikas iepakojums netiek nodots pārstrādei.

Kečupa, eļļas pudeles un citu produktu plastmasas iepakojumi netiek pārstrādāti, pat ja tie ir izmazgāti. Tajos var atrasties pārtikas piemaisījumi - tātad netīrs materiāls. Šķirošanas procesā nav iespējams pārbaudīt vai iepakojums ir tīrs.

Ieteikums – izvēlēties vajadzīgo preci bez iepakojuma vai stikla iepakojumā. Ir veikali, kur iespējams iegādāties produktus un tos uzpildīt savā vairākkārt lietojamā traukā.

Čaukstošas čipsu, saldējuma un citu uzkodu pakas netiek nodotas pārstrādei.

Šādu produktu iepakojumi pārstrādē nenonāks, jo to iepakojums tiek izgatavots no vairāku slāņu materiāliem.

Ieteikums – izvairīties no preču iegādes šādā iepakojumā. Veikalā vienmēr jāmeklē alternatīvu. Ir veikali, kur iespējams iegādāties produktus un tos uzpildīt savā vairākkārt lietojamā traukā.

Balts un mīksts kā mākonis – pārstrādei netiek nodots.

Putupolistirola jeb putuplasta pārtikas iepakojums netiek pārstrādāts.

Ieteikums – censties izvairīties no preču iegādes šādā iepakojumā un lūgt ievietot ēdienu līdzņemšanai savā vairākkārt lietojamā traukā.

Pārāk mazs, lai būtu noderīgs.

Konfekšu papīrus un citus maza izmēra iepakojumus atsevišķi atšķirot nav nepieciešams – pāršķirošanas procesā tie nenonāk līdz pārstrādei.

Ieteikums – izvairīties no precēm mazā iepakojumā, izvēlies citas pieejamās alternatīvas. Ir veikali, kur iespējams iegādāties šādus produktus bez iepakojuma.

Galvenokārt iedzīvotājiem vajadzētu domāt par to, kā ikdienā patērēt pēc iespējas mazāk iepakojuma. Tas jau pašā pamatā palīdzētu samazināt kopējo atkritumu daudzumu. Gadījumos, kad to nav iespējams izdarīt, pārzinot atkritumu šķirošanas noteikumus, pēc iespējas vairāk jāizvēlas pārstrādājami iepakojumi, tādējādi mazinot cilvēku patērēto iepakojumu ietekmi uz vidi.

*Vieglā iepakojuma konteinerā ievietoto nepārstrādājamo atkritumu analīze, ziņojums 2020, autori: AS „AJ Power Recycling", biedrība „Zero Waste Latvija" un SIA „ZAAO".

Informāciju sagatavoja:
Gita Deniškāne,
Kampaņas
„Gudri pakot – gudri šķirot"
komunikācijas konsultante

DABAS SKAITĪŠANĀ BIOLOĢISKI VĒRTĪGIE ZĀLĀJI KONSTATĒTI 45% APSEKOTO TERITORIJU

Dabas aizsardzības pārvaldes (Pārvalde) īstenotās dabas skaitīšanas četrās sezonās Latvijā ir apsekoti vairāk nekā 130 tūkstoši hektāru zālāju. No tiem 45% jeb nepilni 60 tūkstoši hektāru aizņem bioloģiski vērtīgie zālāji. Diemžēl šo biotopu īpašnieki ziņo, ka vairāk nekā 4 tūkstoši hektāri dabā vairs nepastāv, jo ir uzarti vai apmežoti.

Lai mudinātu cilvēkus turpināt apsaimniekot un uzturēt bioloģiski vērtīgo zālāju (BVZ) platības, to īpašnieki vai apsaimniekotāji Lauku atbalsta dienestā (LAD) var saņemt atbalsta maksājumus, uzņemoties saistības par zālāju apsaimniekošanu. LAD atbalsta maksājumu dati apstiprina, ka līdz ar dabas skaitīšanā konstatēto BVZ īpašnieku informēšanu par šo dabas vērtību īpašumā un to piemērotu apsaimniekošanu atbalsta pasākuma „Bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālājos" klientu skaits ir pieaudzis par 44%, bet pieteiktās platības palielinājušās par 35%.

Visi zālāji nav vienādi, jo atšķiras tajos esošā augu dažādība un daudzums. Ja zālājs gadu desmitiem ticis pļauts vai noganīts un ne reizi šai laikā nav arts, izveidojas bieza, stabila velēna, kas palīdz neizžūt un neizgāzties zālājā esošo augu saknēm, pārziemot augu sēklām un dod iespēju augt daudzgadīgiem ziedaugiem, ārstniecības un aizsargājamiem augiem, ko novērtē apputeksnētāji. Šādus zālājus sauc par bioloģiski vērtīgiem, un tajos atrodama trešā daļa Latvijas augu sugu, no kurām daudzas nespēj dzīvot citur. Turklāt BVZ palīdz arī regulēt klimatu, piesaistot ogļskābo gāzi, mazina plūdu un erozijas risku, veicina ūdeņu pašattīrīšanos un nodrošina dzīvotni kultūraugu apputeksnētājiem.

Pirms simts gadiem BVZ aizņēma trešo daļu Latvijas teritorijas. Līdz ar dzīvesveida un saimniekošanas maiņu, kā arī iedzīvotāju pārcelšanos uz pilsētām BVZ palikuši novārtā. Šādi daudzveidīgie zālāji bez cilvēku līdzdalības nevar iztikt, jo nepļauti un nenoganīti, ar laiku aizaug ar krūmiem, kokiem un izzūd to bioloģiskā daudzveidība. Tādēļ BVZ platības ar katru gadu samazinās, padarot šo dabas vērtību par visapdraudētāko biotopu grupu Latvijā. Visbiežākie BVZ platību samazināšanās iemesli ir neapsaimniekošana, pārāk intensīva apsaimniekošana, uzaršana un zemes apmežošana.

Dabas skaitīšanas vadītāja Irisa Mukāne stāsta, ka kopš dabas skaitīšanas uzsākšanas Pārvalde ir saņēmusi ap 8 600 zemju īpašnieku zvanu, un lielākoties zvanījuši BVZ īpašnieki: „Nenoliedzami, ka daļai no viņiem interese par BVZ uzturēšanu saistīta ar atbalsta maksājumu saņemšanu. Vienlaikus daudzi zvanīja un uzskaitīja, cik daudz naktsvijoles un citas retās un īpaši aizsargājamās augu sugas sastopamas viņu īpašumos. Sarunās bija jūtams liels lepnums par BVZ krāšņumu, ko novērtē ne vien taureņi un bites, bet arī cilvēki. Un vienā pļavā dabas eksperte pat fiksēja iežogotas orhidejas, kuras īpašnieki saudzēja pļaujas laikā!"

Pārvalde šī mēneša sākumā ir izsūtījusi noslēdzošās sezonas datus BVZ īpašniekiem, kuru zālāji tika apsekoti pērn. Līdz ar to zālāju īpašnieki ir pirmā no sešām biotopu grupām, kuriem izsūtīti visu četru sezonu dati, un tie vienlaikus pieejami arī Pārvaldes dabas datu pārvaldības sistēmā „Ozols" (https://ozols.gov.lv/pub). Savukārt informācija, kā vispiemērotāk apsaimniekot BVZ, pieejama tīmekļa vietnē http://bit.ly/biotopi.

Lai saņemtu atbalsta maksājumu, BVZ īpašniekam vai apsaimniekotājam ir jāsazinās ar LAD, jo atbalsta maksājums netiek piemērots automātiski. Plašāku informāciju par atbalsta maksājumiem var saņemt, zvanot LAD pa tālruni 67095000.

Dabas skaitīšanas jeb Eiropas Savienības Kohēzijas fonda projekta „Priekšnosacījumu izveide labākai bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai un ekosistēmu aizsardzībai Latvijā" visas paredzētās aktivitātes tiks īstenotas līdz 2023. gadam. Plašāka informācija pieejama vietnē www.skaitamdabu.gov.lv, www.daba.gov.lv.

Ilze Reinika,
Dabas aizsardzības pārvalde,
dabas skaitīšanas vadītājas asistente

Mājputnu īpašniekiem un turētājiem putni jātur slēgtās telpās un jāievēro citi papildu biodrošības pasākumi

Valdība apstiprinājusi Zemkopības ministrijas (ZM) sagatavoto grozījumu noteikumos par biodrošības pasākumu kopumu dzīvnieku turēšanas vietām, nosakot, ka mājputni jātur slēgtās telpās, novēršot kontaktu ar savvaļas putniem un dzīvniekiem, un jāievēro citi papildu biodrošības pasākumi novietnēs, kurās tur mājputnus.

Par slēgtu telpu uzskatāma kūts vai vieglākas konstrukcijas būve, kurai ir pamati vai to nav un kura no augšas un sāniem ir pietiekami labi pasargāta no savvaļas putnu, īpaši ūdensputnu, kā arī citu dzīvnieku piekļūšanas mājputnu turēšanas, dzirdināšanas un barošanas vietai. Telpa var būt norobežota ar smalku sietu un noklāta ar drošu ūdensizturīgu jumtu, kā arī tā var būt slēgta nojume.

Tiek arī aizliegta izbraukuma tirdzniecība ar mājputniem un inkubējamām olām, piedalīšanās tirgos, izstādēs, skatēs un citos pasākumos, kuros iesaistīti mājputni, aizliegts izmantot virszemes ūdenskrātuvēs iegūtu ūdeni mājputnu dzirdināšanai un aizliegta mājputnu izlaišana savvaļā medījamo putnu krājumu atjaunošanai.

Valdības noteikto ierobežojumu periodā darbiniekiem jālieto darba vai maiņas apģērbs un apavi, ko atļauts lietot tikai mājputnu turēšanas vietā.

Ierobežojumu periods sāksies līdz ar noteikumu stāšanos spēkā, un tā ilgums būs atkarīgs no epidemioloģiskās situāciju valstī, citās ES dalībvalstīs un tuvumā esošajās trešajās valstīs.

Rūta Rudzīte,
ZM sabiedrisko attiecību speciāliste

PROJEKTI

PAVASARA PIRMAIS MĒNESIS NĀK AR TRADICIONĀLO KRĀSLAVAS NOVADA PAŠVALDĪBAS PROJEKTU KONKURSU „IEDZĪVOTĀJI VEIDO SAVU VIDI”

Lai arī ziema iepriecināja ar savu baltumu, tomēr gaisā jau jūtams pavasaris un jāsteidz domāt par to, ko varētu paveikt šovasar savas apkārtnes labiekārtošanai, jo līdz 16. aprīlim ikkatrs var iesniegt savas projekta idejas pieteikumus tradicionālajam Krāslavas novada domes projektu konkursam „Iedzīvotāji veido savu vidi”!

Līdzīgi kā citus gadus, aktivitātes var tikt plānotas vides labiekārtošanai, piemēram, pagalmu, baznīcu, kapu un citu publisku teritoriju labiekārtošanai, rotaļu un sporta laukumu atjaunošanai utt. Ja tiek plānotas aktivitātes saistībā ar rotaļu laukumiem, jāņem vērā, ka šobrīd ir daudz stingrākas nacionālajā likumdošanā noteiktās prasības rotaļu laukumu ierīkošanai, sertificēšanai un tālākai uzturēšanai.

Maksimālā summa, ko Krāslavas novada pašvaldība var piešķirt šajā projektu konkursā, ir 600,00 eiro. Pieteikties var gan novada biedrības, gan aktīvistu grupas, bet, tā kā projektu konkursā dominē princips „Darām paši”, tad projektu komandām jāiesaistās gan projekta plānošanā, gan arī ieviešanā un rezultātu ilgtspējas nodrošināšanā.

Konkursa nolikums, projekta pieteikuma forma un detalizēti ieteikumi tās aizpildīšanai pieejami pašvaldības tīmekļvietnēs www.kraslava.lv un www.kraslavasvestis.lv. Papildu informāciju iespējams saņemt attālināti, tālr.29185871, e-pasts: inara.dzalbe@kraslava.lv), vēlams, iepriekš izlasot ieteikumus pieteikuma formas aizpildīšanai.

Projekta pieteikums ar pielikumiem jāiesniedz personīgi (Krāslavas novada domes Krāslavas novada domes Attīstības nodaļā Skolas ielā 7 (11.kab.), Krāslavā), vai jānosūta pa pastu (Krāslavas novada domei, Rīgas 51, Krāslava, LV-5601, ar norādi „Konkursam „Iedzīvotāji veido savu vidi”) līdz š.g.16. aprīlim plkst.12.00, kā arī elektroniskā veidā. Ārkārtas situācijas pagarināšanas gadījumā pieteikums papīra formā iesniedzams pasta kastītē pie Krāslavas novada domes, Rīgas ielā 51, Krāslavā. Epidemioloģiskās situācijas dēļ ir pieļaujama tālruņa norādīšana dalībnieku paraksta/ saskaņojumu vietā, kā arī atkāpes no prasībām par saskaņojumiem ar zemes īpašniekiem.

Pieteikumam ieteicams pievienot vizualizācijas - skices, plānus, esošās situācijas fotogrāfijas un citus materiālus, kas vērtēšanas komisijai pierādīs, ka esat rūpīgi pārdomājuši savas ieceres. Projektu konkursa budžets ir ierobežots, tāpēc tiks vērtēta gan projekta kvalitāte un oriģinalitāte, gan projekta komandas iesaistes līmenis, gan arī projekta rezultātu pieejamība sabiedrībai pēc projekta noslēguma.

Lai iedvesmojoši projekti!

Ināra Dzalbe,
Krāslavas novada domes
Attīstības nodaļas vadītāja

KRĀSLAVAS NOVADA DOME IZSLUDINA JAUNIEŠU BIZNESA IDEJU PROJEKTU KONKURSU

Pašvaldība aicina jauniešus piedalīties un iesniegt pieteikumus konkursam „Jauniešu biznesa ideju konkurss komercdarbības uzsākšanai vai attīstībai Krāslavas novadā”, kura mērķis ir motivēt un palīdzēt jauniešiem īstenot savas biznesa idejas, piešķirot finansiālu atbalstu.

Projektus var iesniegt jaunieši vecumā līdz 30 gadiem (ieskaitot), kas vēlas uzsākt saimniecisko darbību vai komercdarbību Krāslavas novadā, un jaunie uzņēmēji, kuri savu darbību reģistrējuši ne agrāk kā trīs gadus pirms projektu konkursa izsludināšanas dienas. Projektu pieteikumu pieņemšana notiks no 2021. gada 5. marta līdz 2021. gada 9.aprīlim plkst. 13.00.

Konkursa pieteikumus var iesniegt personīgi (ārkārtas situācijas pagarināšanas gadījumā pieteikums papīra formā iesniedzams pasta kastītē pie Krāslavas novada domes, Rīgas ielā 51, Krāslavā) vai nosūtīt pa pastu Krāslavas novada domei, Rīgas ielā 51, Krāslavā, LV-5601.

Kontaktpersona: Krāslavas novada domes Attīstības nodaļas projektu speciāliste Inta Murāne, tālr. 656 20033, mob.tālr. 29278741, e-pasts: inta.murane@kraslava.lv. Konsultācija par pieteikuma aizpildīšanas metodiku notiks attālināti (e-pastā, telefoniski).

Inta Murāne,
Krāslavas novada domes
Attīstības nodaļas
projektu speciāliste

ENERĢIJAS LĀDIŅŠ DARBOTIES KOPĀ

Gada pirmo mēnesi trīs aktīvās Latgales kopienas iesāka ar interesantu projektu. Biedrības „Skola ar nākotni” no Indras, „Dinamika Plus” no Strūžāniem un Daugavpils Latviešu biedrība četras janvāra sestdienas pavadīja „ZOOM” platformā, iepazīstoties, sadarbojoties un gūstot enerģijas lādiņu turpmākajam darbam.

Pirmajā nodarbībā ar labsajūtas un somatikas kouču Ilzi Jēču runājām par to, kur rast ierosmi parūpēties par savu labsajūtu. Tas īpaši svarīgi ir šajā neviennozīmīgajā laikā, kad tiek izvērtēta katra cilvēka spēja izturēt un nepadoties. Pasniedzēja piedāvāja vairākas tehnikas, kuras palīdzēs pasākuma dalībniekiem ikdienas gaitās tikt galā ar stresa radītām nepatīkamajām sajūtām.

Daudziem pirmā nodarbība bija jauns izaicinājums, iepazīstoties varbūt ar pagaidām tik neierasto virtuālo vidi, kura ir gana sarežģīta, bet tai pašā laikā atklāj jaunas iespējas. Visi projekta dalībnieki lieliski tika galā ar šo jauno izaicinājumu.

Pozitīvā gaisotnē pagāja arī otrā projekta „Enerģijas lādiņš darboties kopā” nodarbība. Kā gan varēja būt citādi, jo mēs jau tikāmies ar pazīstamiem cilvēkiem. Vēl vairāk projekta dalībniekus saliedēja arī brīnišķīgā lektore Ieva Elvīra Garjāne, kura deva ierosmi jaunām projektu idejām. Liels pārsteigums bija lektores uzaicinātais mentālais koučs no Norvēģijas Henriks Johansons, kurš vēlreiz klātesošajiem atgādināja, ka „tikai ieklausoties viens otrā, mēs varam paveikt lielas lietas. Mēs visi esam cilvēki un vēlamies vienu - lielisku dzīvi ar nozīmīgām lietām, kuras darām”.

Trešā nodarbība izdevās ļoti praktiska, garšīga un smaržīga. Valentīna Bārtule no Indras iepazīstināja ar bagātīgo ievārījumu klāstu, Sarmīte Stepiņa no Strūžāniem veiksmīgi novadīja guļbešnīku gatavošanas meistarklasi, Lāsma Šembela no Daugavpils iemācīja veidot smaržīgos dekorus, izmantojot Latvijas dabas veltes. Pēc meistarklasēm kārtīgi pastrādājām, izrunājot projektu idejas turpmākajai sadarbībai.

Noslēdzošajā nodarbībā 30. janvārī kopā ar pieredzes bagāto biedrību „Ūdenszīmes” no Sēlijas projektu idejas tika apspriestas detalizētāk, un cerams, ka sadarbība starp kopienām turpināsies, īstenojot projektus. Ideju bija daudz, piemēram, par māju, kura gaida cilvēkus, vai par ceļojošo festivālu, vai kāds vērienīgs pasākums, kurš ievilinātu kopienu aktivitātēs jauniešus. Nodarbības laikā tika arī izmēģināta „Ūdenszīmju” veidotā diskusiju spēle „Ka[š]ķīša dzirnaviņas”, kuras mērķis ir panākt vienotu izpratni gan par vajadzībām, gan par to risināšanas procesu.

Projekts ir beidzies, taču katrs ir kļuvis bagātāks ar iespaidiem, idejām, jaunām prasmēm un pašu vērtīgāko – jaunajiem draugiem!

Pasākums tika organizēts projekta „Enerģijas lādiņš darboties kopā” ietvaros. Projekts tiek īstenots ar biedrības „Dienvidlatgales NVO atbalsta centrs “ atbalstu un tapis sadarbībā ar „British Council” pārstāvniecību Latvijā „People to People Cultural Engagement” programmas ietvaros. Vairāk par „British Council” darbību Latvijā meklē www.britishcouncil.lv

Biedrība „Skola ar nākotni”

APCEĻOJIET LATVIJU UN LATGALI DĀBAI RAUDZĪGĀ VEIDĀ - AR VELOSIPĒDU!

Latgales vietējās rīcības grupas sadarbībā ar Latgales tūrisma asociāciju un tūrisma nozares speciālistiem realizē projektu, kura mērķis ir veicināt velotūrisma attīstību Austrumlatvijas reģionā, marķējot velomaršrutu „EuroVelo11”. Tādejādi gan popularizējot Austrumlatviju kā Eiropas velotūrisma galamērķi, gan sekmējot klimata izmaiņas, ceļojot „zaļi”, un veicinot uzņēmējdarbības attīstību velomaršruta pieguļošajās teritorijās.

EuroVelo ir Eiropas Riteņbraucēju federācijas projekts. Tas paredz izveidot vienotu veloceļu tīklu, kas aptvertu visu Eiropu un pa kuru riteņbraucēji varētu droši pārvietoties no vienas valsts uz otru. Šobrīd EuroVelo tīklā ir 17 maršruti, to kopgarums sasniedz vairāk nekā 90 000 km. EuroVelo maršruti ir domāti ne tikai profesionālajiem riteņbraucējiem, bet arī vietējiem katras valsts iedzīvotājiem ikdienas aktivitātēm. No šiem 17 maršrutiem Latvijai cauri ved trīs - EV10, EV11 un EV13.

Velomaršruta EV11 posms velobraucējus ieved Latvijas teritorijā cauri Zarasu pilsētai, tālāk pa dabas parku „Medumu ezeraine” un gar Sventes ezera krastu uz Daugavpili. No Daugavpils pa dabas parka „Daugavas loki” teritoriju uz Krāslavu, no kuras tālāk uz Aglonu un Dagdu. Tālāk ceļš ved cauri Rāznas nacionālajam parkam uz Ludzu un tālāk uz Rēzeknes pilsētu, kur EV11 aiz Rēzeknes novada teritorijas pieslēdzas EV11 Vidzemes posmam. Savukārt, lai Latgales apceļotājiem ļautu iepazīt visu Latgales teritoriju, tika izveidots reģionālais velomaršruts ar numuru 11, kas no Ludzas tālāk aizved gar austrumu pierobežu līdz pat Gulbenei, kur tālāk pieslēdzas „Greenway” velotīklam.

Līdz šim projekta īstenošanas gaitā tika izstrādāta Austrumlatvijas velotūrisma attīstības stratēģija, kuras autors ir Vidzemes Augstskolas profesors Andris Klepers, un izdota arī Latgales velomaršrutu karte latviešu, krievu un angļu valodā. Velomaršruta kartes failu elektroniski var apskatīties un lejupielādēt Latgales tūrisma tīmekļvietnē - latgale.travel vai arī, sazinoties ar vietējo tūrisma informācijas centru, iegūt drukāto veloceļvedi. Līdz aktīvajai velosezonai tiks nomarķēts velomaršruts visā tā garumā, kas ir gandrīz 500 km. Kā EV11 atklāšanas pasākums tiks organizēts velomaratons.

Latgales reģiona tūrisma asociācija „Ezerzeme” jau šobrīd aicina, plānojot savus šīs vasaras piedzīvojumus, izvēlēties apceļot Latviju un Latgali dabai draudzīgā veidā - ar velosipēdu.

DARBI, NOTIKUMI, CILVĒKI

MODERNIZĒ SILTUMENERĢIJAS RAŽOŠANU KRĀSLAVAS KATLUMĀJĀ

Lai iepazītos, kā SIA „Krāslavas nami" sokas ar katlumājas infrastruktūras uzlabošanas projekta realizāciju, būvobjektu apmeklēja Krāslavas novada domes vadība.

Delegāciju pie katlumājas sagaidīja SIA „Krāslavas nami" valdes loceklis Valentīns Semjonovs, kurš parādīja jaunās iekārtas un pastāstīja par jau paveikto, visupirms uzsverot: „Visa jaunā sistēma atbilst mūsdienu prasībām. Kā zināms, Eiropas Savienība nosaka arvien stingrākas prasības izmešu apmēriem, kas konkrēti šai iekārtai pilnīgi atbilst normatīviem un neradīs mums liekas problēmas nākotnē."

Vēl pavisam nesen plaša katlumājas teritorija bija aizņemta ar jaunajām iekārtām. Šodien vairākums no tām jau atrodas zem jumta, ierīkotas paredzētajās vietās, bet montāžas darbi vēl turpinās. Šobrīd katlumājā strādā Austrijas partneri – jaunais katls ražots Austrijā. Bet kopumā šeit ir ierīkotas iekārtas no dažādām valstīm.

Vietu jaunajam katlam un aprīkojumam atrada, demontējot katlumājā divus vecos šķeldas katlus, tostarp pašu pirmo mazuta katlu, kas pirms apmēram 25 gadiem tika pārveidots darbam ar šķeldu. Lai visas smagās un apjomīgās iekārtas dabūtu iekštelpās, ēkas jumtā nācās ierīkot atbilstoša izmēra caurumu un ar iespaidīgas celtspējas kravas automašīnas celtni caur jumtu jaunās iekārtas novietoja savā vietā. Šajos darbos tika iesaistīts viens no lielākajiem „LIEBHERR" kravas automašīnu celtņiem, kas Krāslavā ieradās no Lietuvas, un kura strēle tika montēta uz vietas būvobjektā.

V.Semjonovs akcentēja, ka jaunais 7,5 megavatu ūdenssildāmais šķeldas katls ir aprīkots ar dūmgāzu kondensatoru, kas tikai no dūmiem vien papildus var iegūt 1,5 megavatu. Tādējādi kopā ar dūmgāžu kondensatoru jaunā katla lietderības koeficients var pārsniegt arī 100% robežu.

„Turklāt dūmgāzes no vecā un jaunā katla tiks savāktas jaunajā sistēmā vienkopus, tālāk nonāks elektrofiltrā, pēc tam dūmgāzu kondensatorā un tālāk izvadītas caur 30 metrus augsto jauno skursteni atmosfērā ar temperatūru 50-59 grādi pēc Celsija. Praktiski mēs samazinām dūmu temperatūru par 100 grādiem, iegūstot papildu enerģijas megavatstundas. Vecais dūmgāzu skurstenis netiks demontēts, tās kalpos rezerves gāzes apkures katlam, kas tiek darbināts, ja radīsies kāda avārijas situācija jaunajā sistēmā. Jaunās sistēmas būtiska priekšrocība ir arī tajā, ka katlumājā tiek uzstādīts ūdenssildāmais katls, kura ekspluatācija ir ekonomiskākā salīdzinoši ar esošo tvaika sistēmu, un tieši šis jaunais ūdenssildāmais katls turpmāk tiks izmantots kā pamata siltumenerģijas ražošanas iekārta, tvaika sistēmu iedarbinot pīķa slodžu segšanai tikai pie zemām āra gaisa temperatūrām vai koģenerācijas ciklā, ja elektroenerģijas ražošana tirdzniecībai būs ekonomiski pamatota. Jaunā apkures katla ūdens kontūrs pilnībā atdalīts no apkures sistēmas tīkla ūdens kontūra - starp katlu un ārējo tīklu būs siltummaiņi. Tādējādi avārijas, noplūdes vai sūces apkures sistēmas tīklā nespēs negatīvi ietekmēt jaunā katla darbspējas, jo netīrs ūdens tajā nevarēs iekļūt. Katla efektīvai darbībai ūdens kvalitāte ir viens no vissvarīgākajiem faktoriem, kas būtiski ietekmē siltummaiņas procesus."

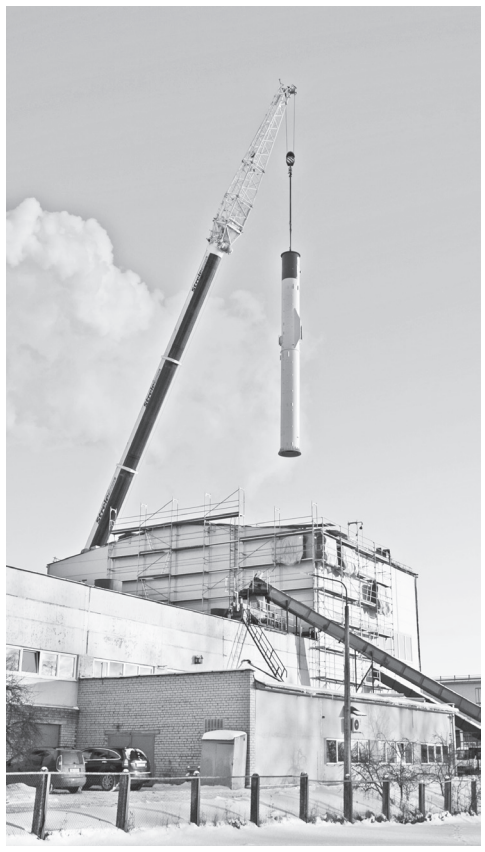

V. Semjonovs arī informēja, ka nākotnē iespējams turpināt attīstīt katlumājas automatizāciju ar tādu nolūku, lai tā funkcionētu bez cilvēku iejaukšanās, bet piebilda: „Diez vai tā izdosies, darbinieki acīmredzot tomēr būs nepieciešami, taču automatizācijas līmenis nākotnē krietni paaugstināsies."

Juris Roga,
autora foto

SATIKSMEI BĪSTAMO BEDRU REMONTS UZ ASFALTĒTAJIEM AUTOCEĻIEM TIEK VEIKTS NEATKARĪGI NO LAIKA APSTĀKĻIEM

„Laika apstākļos, kad gaisa temperatūra svārstās ap nulli, uz autoceļiem tiek labotas satiksmei bīstamās bedres. Satiksmei bīstamo bedru remonta mērķis ir novērst avārijas situācijas un uzlabot satiksmes drošību. Satiksmei bīstamo bedru remonts tiek veikts ar auksto asfaltu, jo tā ir vienīgā bedru remonta tehnoloģija, ko var izmantot neatkarīgi no laika apstākļiem", stāsta VAS „Latvijas autoceļu uzturētājs" (LAU) Tehnoloģisko procesu attīstības daļas vadītājs Raitis Šteinbergs.

„Satiksmei bīstamo bedru remonts tiek veikts ar auksto asfaltu, jo šo tehnoloģiju var izmantot jebkādos laika apstākļos, arī tad, kad gaisa temperatūra ir zem nulles. Turklāt pozitīvs ir tas, ka satiksmi var atjaunot uzreiz pēc veiktajiem bedru remonta darbiem. Arī kaimiņvalstīs, Igaunijā un Lietuvā, lai operatīvi novērstu avārijas situācijas, satiksmei bīstamās bedres ziemas sezonā tiek remontētas ar aukstā asfalta maisījumu," norāda LAU pārstāvis.

Satiksmei bīstamo bedru aizpildīšana tiek veikta vairākos soļos - nepieciešamības gadījumā bedri attīra, pēc tam aizpilda ar aukstā asfalta maisījumu un noblīvē. Saremontēto bedru kalpošanas laiku ietekmē vairāki faktori - laika apstākļi, satiksmes intensitāte un ceļu seguma tehniskais stāvoklis.

Par satiksmei bīstamām tiek uzskatītas bedres, kuru laukums ir lielāks par 0,1 m² (apmēram A3 formāta lapa) un ir dziļākas par pieciem centimetriem. Bedres visstraujāk veidojas autoceļu posmos, kur brauktuve ir sliktā tehniskā stāvoklī - ir izveidojušies defekti un plaisas. Nepatstāvīgos laika apstākļos, kad ir nokrišņi un gaisa temperatūra svārstās ap nulli, un satiksmes ietekmē defekti veidojas neprognozējami: asfalta segumā sākt izdrupt asfalta gabali, izveidojot bedres.

Autoceļu uzturēšanas normatīvi nosaka termiņus, kādos LAU ir jāveic satiksmei bīstamo bedru remonts pēc to konstatēšanas. Autoceļiem ar vislielāko satiksmes intensitāti jeb A uzturēšanas klases autoceļiem bedru remonts ir jāveic diennakts laikā, savukārt uz B uzturēšanas klases autoceļiem piecu diennakšu laikā, C uzturēšanas klases ceļiem - nedēļas laikā, bet D uzturēšanas klases ceļiem - divu nedēļu laikā.

„Bedru masveida remonts uz asfalta autoceļiem ar ierastajām bedru remonta tehnoloģijām (karstais asfalts, bitumena emulsija un šķembas) tiek uzsākts tad, kad ir iestājušies tehnoloģijai atbilstoši laika apstākļi - diennakts vidējā gaisa temperatūra ir virs +5o C. Bedru masveida remonta laikā atšķirībā no satiksmei bīstamo bedru remonta tiek remontētas ne tikai noteikta izmēra bedres, bet arī citi seguma defekti, kas potenciāli var attīstīties un radīt bīstamus apstākļus uz brauktuves, piemēram, plaisu tīkli u.c.," skaidro Raitis Šteinbergs.

Būtisks faktors operatīvai bīstamas situācijas novēršanai uz valsts ceļiem ir informācijas nodošana valsts autoceļu pārvaldītājam - jo ātrāk tā tiek konstatēta, jo operatīvāk tā tiks novērsta. Pamanot bīstamu situāciju uz valsts autoceļiem, aicinām informēt VSIA „Latvijas Valsts ceļi" Satiksmes informācijas centru, zvanot 8000 5555 vai izmantojot lietotni „Waze".

Par LAU:

LAU veic gandrīz 200 dažādus ikdienas uzturēšanas darbus uz valsts autoceļiem. Uzturamo valsts autoceļu kopgarums ir vairāk nekā 20 000 km, no tiem 9 129 km autoceļu ir ar melno segumu un 10 989 km ir grants autoceļu, kā arī ikdienas uzturēšanas darbi tiek veikti uz vairāk nekā 900 tiltiem.

Juris Aksels Cīrulis,
LAU Komunikācijas daļa

Veiktas aptaujas jaunā Krāslavas novada attīstības dokumentu izstrādei

Uzsākot darbu pie jaunizveidojamā Krāslavas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas un Krāslavas novada attīstības programmas izstrādes, šī gada sākumā tika veiktas divas aptaujas – viena Aglonas, Dagdas un Krāslavas iedzīvotājiem, otra – citu novadu un reģionu pārstāvjiem, lai iegūtu skatu no malas par to, ar ko viņiem asociējas Aglonas, Dagdas un Krāslavas novadi. Paldies visiem, kas aktīvi iesaistījās jaunā Krāslavas novada identitātes un attīstības prioritāšu noteikšanā!

Noteiktajā laikā līdz janvāra beigām iesniegtas 192 aptaujas no iedzīvotājiem, tai skaitā no Krāslavas pilsētas iedzīvotājiem 28,2 %, no Dagdas iedzīvotājiem 12,8 %; no daudzajiem pagastiem aktīvākie bija Šķeltovas, Kaplavas, Izvaltas, Andrupenes un Grāveru iedzīvotāji. Visvairāk, 38,2 %, respondentu bija vecuma grupā no 41 līdz 55 gadu vecumā, aktīvi bija arī iedzīvotāji vecumā no 25 līdz 40 gadiem (26,2 %). Iedzīvotāji izteica savu viedokli par to, kas ir vietas, lietas un cilvēki, kas asociējas ar savu teritoriju, kas ir novadu stiprās puses, atpazīstamākie dabas objekti un kultūrvietas, kurās jomās visvairāk nepieciešami uzlabojumi gan jaunajā novadā kopumā, gan Krāslavā, Dagdā un konkrētajā pagastā, un par daudziem citiem stratēģiski svarīgiem jautājumiem. Pozitīvs rādītājs ir tas, ka, neskatoties uz daudzām grūtībām, 94,8 % respondentu kopumā jūtas laimīgi, dzīvojot Aglonas, Dagdas un Krāslavas novados.

No citiem novadiem un reģioniem iesniegtas 69 tiešsaistes aptaujas, 58 % - no citu Latgales novadu iedzīvotājiem, 17,4 % no Vidzemes, 13 % no Rīgas, 7,2 % no Kurzemes, 4,3 % no Zemgales. Interesants pirmais secinājums, ka tālāku reģionu respondentiem daudzi no minētajiem jaunā Krāslavas novada objektiem nebija atpazīstami un tālākais maršruts minēto trīs novadu apmeklēšanā līdz šim ir bijusi Aglona.

Aptauju rezultāti pēc apkopošanas tiks publicēti tīmekļvietnēs www.kraslava.lv, www.dagda.lv un www.aglona.lv, sadaļā „Sabiedrības līdzdalība". Visas aptaujas, kurās tika norādīti e-pasti, piedalās pārsteiguma balvu izlozē, ar uzvarētājiem nākošnedēļ sazināsimies personīgi.

Izstrādes grupas vārdā
Ināra Dzalbe,
Krāslavas novada domes
Attīstības nodaļas vadītāja

DARBI, NOTIKUMI, CILVĒKI

LPRAP SĒDĒ IZSKATA VAIRĀKUS LATGALES REĢIONAM STRATĒĢISKI SVARĪGUS PROJEKTUS

Februārī notika Latgales plānošanas reģiona Attīstības padomes (LPRAP) sēde, kuru vadīja Padomes priekšsēdētājs Gunārs Upenieks.

Klātesot Finanšu un Zemkopības ministriju pārstāvjiem, tai skaitā ZM ministram Kasparam Gerhardam, tika izrunāti virkne Latgales reģionam nozīmīgi jautājumi.

Kā viens no pirmajiem darba kārtības jautājums bija veltīts Covid-19 izraisītās krīzes pārvarēšanas un seku novēršanas pasākumu īstenošanu pašvaldībās, kam valdība ar 28. janvāra Ministru kabineta rīkojumu, Finanšu ministrijai no valsts budžeta programmas „Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem" piešķīra finansējumu 5 000 000 EUR apmērā.

„Vienreizēja papildu dotācija piešķirta tām pašvaldībām Latvijā, kurām izlīdzinātie ieņēmumi ir vismaz par 10 procentiem zemāki salīdzinājumā ar vidējiem izlīdzinātajiem ieņēmumiem valstī un bezdarba līmenis ir augstāks par vidējo valstī," savā prezentācijā pašvaldību vadītājiem klāstīja Finanšu ministrijas pārstāves: ministra padomniece Karina Ploka, valsts sekretāra vietniece budžeta jautājumos Jolanta Plūme un Pašvaldību finansiālās darbības uzraudzības un finansēšanas departamenta direktore Inta Komisare.

Par Latgales reģiona pašvaldību sadarbību ar Daugavpils pilsētu, piedaloties Eiropas kultūras galvaspilsētas 2027 programmas veidošanā, ziņoja Daugavpils pilsētas domes priekšsēdētāja vietnieks Jānis Dukšinskis. Daugavpils pilsētas domes Kultūras pārvaldes vadītājas vietnieces p.i. Diāna Soldāne savā prezentācijā uzsvēra: „Daugavpils Eiropas kultūras galvaspilsētas 2027 pieteikuma koncepts ir „LINGUA FRANCA: meklēt, radīt, runāt". Uzsāktā darba vadmotīvs ir kopīgas valodas meklējumi. Kultūras, mākslas un starpdiscipināros notikumos mēs meklēsim, radīsim un runāsim kopīgu vērtību valodu, kas ikvienam iedzīvotājam Daugavpilī, Latgalē un Latvijā dos iespēju apzināties savas piederības spēku Eiropai. Savukārt Eiropai atklāsies unikālais Latgalei raksturīgais kultūras stāsts par dzīvi uz robežas starp Austrumiem un Rietumiem." LPRAP nolēma noteikt Daugavpils kandidēšanu uz Eiropas kultūras galvaspilsētas 2027 titulu par reģionam stratēģiski svarīgu projektu un aicināt visas pašvaldības parakstīt Sadarbības memorandu ar Daugavpils pilsētas domi.

Uzrunas vārdus sanāksmes dalībniekiem veltīja Latvijas Republikas Zemkopības ministrs Kaspars Gerhards, bet Valsts sekretāra vietniece Pārsla Rigonda Krieviņa klātesošiem sniedza informāciju par ES atbalstu Latvijas lauksaimniecībai un lauku attīstībai 2021. un 2022. gados.

Sēdes laikā LPR administrācijas vadītāja Iveta Maļina-Tabūne un galvenā grāmatvede Dace Sitnika prezentēja Latgales plānošanas reģiona darba plāna un budžeta 2021. gadam projektu, ko vienbalsīgi apstiprināja LPRAP sanāksmes dalībnieki.

Pamatojoties uz Covid-19 ierobežojošajiem pasākumiem un izsludināto ārkārtējo situāciju, sēde tiek organizēta attālināti videokonferences formā Zoom platformā.

Informāciju sagatavoja
Oskars Zuģickis,
LPR sabiedrisko attiecību speciālists

LIAA BIZNESA INKUBATOROS GAIDA JAUNOS UZŅĒMĒJUS

Latgales reģiona uzņēmumi, kuri izstrādājuši konkurentspējīgus produktus vai pakalpojumus un vēlas attīstīt savu uzņēmējdarbību, aicināti pieteikties uzņemšanai Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras (LIAA) Daugavpils biznesa inkubatorā. Pieteikumus pirmsinkubācijas (PINK) un inkubācijas (INK) programmās varēs iesniegt no 1. līdz 22. martam.

LIAA Daugavpils biznesa inkubatorā no Krāslavas novada ir strauji augoši uzņēmumi SIA „Natfiber", kas nodarbojas ar kaņepju šķiedras pārstrādi, un SIA „BonDia" – uzņēmums, kas ražo dabīgus džemus. Kā arī vairāki ideju autori, kuri izmanto pirmsinkubācijas atbalsta programmu savas idejas notestēšanai un uzņēmējdarbības pamatu apguvei.

„Tā ir iespēja, kas ir jāizmanto ikvienam, kurš vēlas attīstīt produkta ideju vai savu biznesu. Mēs biznesa inkubatorā iepazināmies ar jauniem cilvēkiem, uzzinājām, ka ir daudz noderīgu un interesantu kursu, semināru, kurus vada īsti profesionāļi. LIAA Daugavpils biznesa inkubators sniedz nozīmīgu atbalstu mūsu uzņēmējdarbībai," tā savu izvēli pamato Daugavpils biznesa inkubatora dalībnieks, SIA „BonDia" īpašnieks Sergejs Aleksandrovs.

Savukārt Pāvels Grigorjevs no SIA „Natfiber" akcentē: „Otrs labākais lēmums uzņēmuma pastāvēšanas vēsturē pēc dibināšanas bija pieteikums inkubatoru programmai, jo dalība inkubatorā ir viena no vērtīgākajām iespējām, ko izmantot sava biznesa attīstībai Latvijā. Iesaku tiem, kuri grib kļūt par uzņēmējiem un iegūt noderīgas zināšanas, pievienoties atbilstošai programmai."

Biznesa inkubatori piedāvā tā dalībniekiem ne vien bezmaksas apmācību iespējas, mentoru konsultācijas un kopstrādes telpas, bet arī grantus līdz 50 % no attiecināmajām izmaksām dažādu pakalpojumu apmaksai un ražošanas iekārtu iegādei. Izejmateriālu iegādei uzņēmumi var piesaistīt līdzfinansējumu 30 % apmērā no attiecināmajām izmaksām. Jāuzsver, ka atbalsts neatmaksājamu grantu veidā uzņēmumiem ir pieejams jau no uzņemšanas inkubatorā. Šobrīd katrs trešais inkubatora uzņēmums eksportē savas preces vai pakalpojumus. Nozīmīgākās eksporta valstis šobrīd ir Lielbritānija, Igaunija, Vācija un ASV.

49 % no inkubatora dalībniekiem ir izmantojuši finansiālo atbalstu, piemēram, produkta prototipa un dizaina izstrādei, grāmatvedības, loģistikas, juridiskajiem, mārketinga pakalpojumiem, telpu īres izmaksām, iekārtu un izejmateriālu iegādei. Inkubatora sniegtais finansiālais atbalsts nav aizdevums, bet gan līdzfinansējums uzņēmuma attīstībai, un katrs uzņēmums var saņemt atbalstu līdz pat 200 tūkstošiem eiro.

Inkubācijas programma piemērota uzņēmumiem, kas reģistrēti Latvijas Republikas komercreģistrā ne ilgāk par 3 gadiem. Inkubācijas dalībnieku un biznesa inkubatora kopīgais uzdevums ir attīstīt produktus un pakalpojumus, kā arī palielināt inkubācijas dalībnieku resursus un zināšanas, lai nākotnē tie kļūtu par globāli konkurētspējīgiem un eksportējošiem uzņēmumiem.

Pirmsinkubācijas programma piemērota jaunajiem uzņēmējiem, kuri vēl ir tikai ceļā uz savu produktu vai pakalpojumu, bet inkubācijas programmā aicināti pieteikties tie uzņēmumi, kuri jau ir izstrādājuši savus produktus vai pakalpojumus un uzsākuši saimniecisko darbību.

LIAA biznesa inkubatori ir Latvijas Republikas un Eiropas Savienības atbalsta programma, kura ir veidota, iedvesmojoties no jaunuzņēmumu biznesa kultūras un darba metodoloģijas. Apmācības ir organizētas brīvā formātā, fokusējoties uz uzņēmēju interesēm un apgūstamo zināšanu nepieciešamību. Tā ir lielākā jauno uzņēmumu kopiena un kontaktu tīkls Latvijā.

Vairāk informācijas par biznesa inkubatoru programmu un pieteikšanās kārtību var iegūt, rakstot uz LIAA Daugavpils biznesa inkubatora e-pastu daugavpils@liaa.gov.lv vai zvanot t. 62401094, kā arī LIAA tīmekļa vietnē liaa.gov.lv/lv/programmas/biznesa-inkubatori/pieteiksanas

LIAA Daugavpils biznesa inkubators organizē 2 tiešsaistes attālinātās „Info stundas": 18. februārī plkst. 16.00 un 4. martā plkst. 16.00, kuru laikā varēs vairāk uzzināt par inkubatora uzņēmējdarbības atbalsta iespējām, kā arī uzdot jautājumus biznesa inkubatora pārstāvjiem. Papildu informācija un reģistrācija tiešsaistes semināriem facebook.com/LIAADaugavpils

LIAA biznesa inkubatoru programmu finansē Latvijas Republika un Eiropas Reģionālais attīstības fonds projektā „Reģionālie biznesa inkubatori un Radošo industriju inkubators".

Informāciju sagatavoja
Santa Dzalbe-Sologuba,
LIAA Daugavpils biznesa inkubatora vecākā projektu vadītāja

BRUŅOTIE SPĒKI AICINA PIETEIKTIES REZERVISTU MILITĀRĀS APMĀCĪBAS KURSAM

Nacionālie bruņotie spēki šogad turpinās 2018. gadā sākto rezervistu apmācību, kuru sekmīgi apguvušos Latvijas pilsoņus ieskaitīs bruņoto spēku rezervē rezerves karavīra statusā. Šogad rezervistu militārās apmācības kurss notiks no 3. līdz 7. jūlijam, un tam var pieteikties līdz 20. maijam. Šogad plānots apmācīt līdz 60 rezervistiem. Pieteikties apmācības kursam var Latvijas pilsoņi bez militārās sagatavotības vecumā no 18 līdz 50 gadiem, kuri ieguvuši vismaz pamatizglītību un pārvalda valsts valodu vidējā līmenī (B1). Militārajai apmācībai pieņems rezervistus, kuri atbilst dienestam rezervē noteiktajam veselības stāvoklim, ko pārbaudīs medicīniskā komisija.

Militārajai apmācībai nepieņems rezervistus, kuriem ir kriminālā sodāmība, kā arī tos rezervistus, kuri ir atvaļināti no valsts dienesta par disciplīnas pārkāpumiem vai kuri ir bijuši PSRS, Latvijas PSR vai šobrīd ir kādas ārvalsts drošības dienesta, izlūkdienesta vai pretizlūkošanas dienesta štata vai ārštata darbinieki, aģenti, rezidenti vai konspiratīvā dzīvokļa turētāji. Apmācībai nevar pieteikties arī rezervisti, kuri dienē Iekšlietu ministrijas sistēmas iestādēs vai Ieslodzījuma vietu pārvaldē. Rezervistu militārajai apmācībai var pieteikties, elektroniski aizpildot pieteikuma anketu, kas pieejama bruņoto spēku tīmekļvietnes www.mil.lv sadaļā „Rezervistu militārā apmācība".

Rezervista militāro pamatzināšanu un iemaņu pamatkursā rezervists iegūst militārās pamatiemaņas individuālās apmācības līmenī, apgūstot tādus priekšmetus kā ieroču apmācība, šaušanas un sakaru apmācība, normatīvie akti, lauka kaujas iemaņas, topogrāfija, orientēšanās un medicīna. Savukārt kolektīvās apmācības līmenī – lauka kaujas iemaņas nodaļas līmenī. Rezervisti apgūst pamatus šādās specialitātēs: radiostaciju sakarnieks, granātnieks - operators, ložmetējnieks, ložmetējnieka palīgs, kā arī specialitātē, kas saistīta ar paplašinātās pirmās palīdzības sniegšanu.

Militārās apmācības kursa laikā rezervisti tiks iesaistīti „Wise Adder" militārajās mācībās, apgūstot lauka kaujas un citas iemaņas nodaļas līmenī. Apmācība noritēs klātienē klasē, apvidū un lauka apstākļos lekciju un praktisko lauka nodarbību veidā, kārtojot arī teorētiskās un praktiskās ieskaites.

Militārās apmācības laikā rezervisti pildīs aktīvo dienestu, viņiem būs karavīra statuss un mācību laiks tiks ieskaitīts viņu izdienas stāžā. Rezervistus nodrošinās ar dzīvojamo telpu kazarmā vai lauka apstākļos – teltī, karavīra uzturdevu, formas tērpu un nepieciešamo inventāru. Rezervistiem par katru militāro mācību dienu izmaksās kompensāciju, kurai netiks piemēroti nodokļi. To izmaksās ar pārskaitījumu uz norādīto bankas kontu mēneša laikā pēc apmācības kursa beigām.

Sekmīgi apgūstot militārās apmācības kursu, rezervisti dos karavīra zvērestu, saņems rezerves karavīra apliecību un mobilizācijas norīkojumu un tiks ieskaitīti bruņoto spēku rezervē rezerves karavīru statusā, tādējādi sākot pildīt rezerves karavīru pienākumus.

Valsts aizsardzības koncepcijā noteikts, ka bruņotajiem spēkiem miera laikā jāuztur 6000 militāri sagatavotu rezerves karavīru. Lai paaugstinātu vispārējās kaujas spējas, palielinot militāri sagatavotu rezerves karavīru skaitu, no 2017. gada 13. decembra, kad stājās spēkā grozījumi Militārā dienesta likumā, Latvijas pilsoņi var brīvprātīgi pieteikties dienestam bruņoto spēku rezervē, tas ir, ieskaitīšanai rezerves karavīros, pirms tam sekmīgi apgūstot militārās apmācības kursu, jo rezervistiem nav iepriekšējās militārās sagatavotības vai arī viņi savulaik ir dienējuši Latvijas Republikas obligātajā militārajā dienestā. Rezerve ir viens no trim militārajiem formējumiem, kas kopā ar regulārajiem spēkiem un Zemessardzi veido Nacionālos bruņotos spēkus. Savukārt rezervi veido rezervisti un rezerves karavīri, kuru militāro iemaņu atjaunošanu bruņotie spēki uzsāka 2015. gadā.

Rezervistos ieskaita Latvijas pilsoņus – vīriešus, kuri sasnieguši 18 gadu vecumu un ir derīgi militārajam dienestam, un Latvijas pilsones – sievietes, kuras sasniegušas 18 gadu vecumu, ir derīgas militārajam dienestam un izsaka šādu vēlmi. Rezervists atrodas bruņoto spēku rezervē līdz 55 gadu vecuma sasniegšanai.

Vita Briže,
AM Militāri publisko attiecību departamenta Preses nodaļas vecākā referente

KRĀSLAVAS SLIMNĪCAI - 150

ĀRSTNIECĪBAS PIRMSĀKUMI KRĀSLAVĀ

2021. gads ir Krāslavas slimnīcas jubilejas gads – aprit 150 gadi, kopš Krāslavā atvērta pirmā slimnīca. Taču veselības aprūpes pirmsākumi Latgalē ir meklējami jau krietni agrāk, ar to saprotot patversmes tipa dziedniecības iestādes klosteru vai baznīcu uzraudzībā. 18. gadsimtā jau sāka veidoties plašāka medicīnas sistēma, slimnīcas mūsdienu izpratnē radās 19. gadsimtā.

Krāslavas slimnīcas 150. gadadienas ietvaros tiek uzsākts vairāku rakstu cikls, kas iepazīstinās lasītājus ar veselības aprūpes attīstību Krāslavā no 18. gadsimta beigām līdz mūsdienām.

Plašākas ziņas par ārstniecības iestādēm Krāslavā attiecas uz 18. gadsimta beigām. Pirmā slimnīca Krāslavā, tostarp arī visā Latgalē, pastāvēja no 1789. līdz 1864. gadam. Tā vairs nebija patversme jeb nabagmāja, bet gan iezīmēja pāreju uz nosacītu dziedniecības stacionāru mūsdienu izpratnē.

Grāfiene Augusta Broel Plātere no Ogинsku dzimtas 1789. gada 26. maijā novēlēja krietnus līdzekļus - 100 tūkstošus zlotu žēlsirdīgo māsu klosterim slimnieku, kropļu un ubagu aprūpei. Jau tajā pašā gadā sāka celt mūra ēkas, kurās atrastos vīriešu un sieviešu palātas, žēlsirdīgo māsu istabas un citas nepieciešamās telpas. Jau tā paša gada 4. septembrī no Varšavas šeit ieradās un savu darbību uzsāka Vincenta de Paula apvienības žēlsirdīgās māsas, sauktas par lazaristēm, reizēm arī par vincentīnēm. Vincenta de Paula kustības žēlsirdības darbu šeit, Krāslavā, sāka Juzefa Krasnodembska, Marja Skurevičuvna un Rozālija Kubešovska. Laika gaitā žēlsirdīgo māsu skaits pieauga. Sākotnēji šajā slimnīcā tika uzņemti 60 pacienti. Slimnīcu apmeklēja arī vietējā priekšniecība un daži slaveni cilvēki, kuri, novērojot kārtību un šai iestādei atbilstošo iekārtojumu, kā arī nabagiem sniegto atbalstu, neskopojās ar dāvanām. Uz Krāslavu devās ārstēties arī cilvēki no plašas apkaimes, tajā skaitā arī no Baltkrievijas un Lietuvas.

Lai gan slimnīca atradās klostera pārziņā, ārstnieciskais darbs tajā bija visai augstā līmenī. Tajā strādāja kvalificēts ārsts ar universitātē iegūtu medicīnas doktora grādu. Pirmais ārsts, kurš strādāja Krāslavas klostera slimnīcā, bija Esajs Jakobs Franks, dzimis Berlīnē un 1793. gadā Viļņas Universitāte aizstāvējis medicīnas doktora disertāciju. E. J. Franks bija arī grāfa Plātera ģimenes ārsts. 1807. gadā Franks kļuva par Viļņas medicīnas biedrības locekli, bet mūža novakarē, pēc 1836. gada, dzīvoja savā muižiņā Bukmuižā (pašlaik Ezernieki). No 1813. gada šajā slimnīcā strādāja Ernsts Eihlers, kurš medicīnas doktora disertāciju bija aizstāvējis Tērbatas Universitātē.

Slimnīca darbojās līdz 1864. gada 9. oktobrim, kad tika slēgts klosteris, jo māsas bija ārstējušas un slēpušas poļu nemierniekus. Pēdējās 7 žēlsirdīgās māsas pakāpeniski tika nosūtītas uz Viļņu un Varšavu. Savukārt ēku nodeva Krievijas armijas lietu pārvaldei. 1865. gadā tur ierīkoja Svētā Aleksandra Ņevska pareizticīgo baznīcu. 1893. gadā ēka kļuva par pareizticīgo baznīcas īpašumu.

Žēlsirdīgās māsas Krāslavā nostrādāja 75 gadus. Par viņām un viņu veikumu atgādina plāksne Krāslavas Svētā Ludvika Romas katoļu baznīcā uz pirmā pīlāra labajā pusē. Krāslavas pilsētas katoļu kapu vecajā sektorā ir žēlsirdīgo māsu atdusas vieta ar čuguna krustu, un uz akmens pamata ir izcirsti vairāki riņķi, kurus varētu salīdzināt ar rožukroni.

Gan tieši nesaistīta ar civiliedzīvotāju ārstniecību, ievērojamākā Latgales medicīnas iestāde bija Daugavpils kara hospitālis. Daugavpils hospitālim bija filiāle – kara lazarete Krāslavā ar 40 gultas vietām, kas atradās koka mājā netālu no miesta. Par tās atrašanos Krāslavā liecina nelielas upītes Lazaretnaja, kura tek pāri Augusta ielai, nosaukums. Pēc 1897. gada tautas skaitīšanas datiem Krāslavas kara hospitālī tajā laikā strādāja ārsti Aleksandrs Benediktovs un Nikolajs Šepskis.

1849. gada 25. augustā pēc Vitebskas guberņas kareivju-arāju apgabala ārsta Ivana Golinska testamenta Krāslavas pareizticīgo kapos tika uzcelta Ioanna Zlatousta kapliča. Pats ārsts I. Golinskis arī apglabāts pareizticīgo kapos.

Būtiskāks pavērsiens Latgales slimnīcu darbībā notika pēc 1868. gada, kad tika ieviesta lauku ārstniecības sistēma. Daugavpils apriņķī tika izveidotas desmit lauku slimnīcas, ko apbraukājot uzraudzīja divi ārsti - Antons Fedorovičs un Leonards Neimanis, bet uz vietas katrā slimnīcā pastāvīgi strādāja feldšeris. Antons Fedorovičs dzimis 1833. gada 6. decembrī Vitebskā, no 1854. līdz 1859. gadam studēja farmāciju un medicīnu Tērbatas Universitātē. No 1860. gada kādu laiku strādāja par ārstu Krāslavā, no 1879. līdz 1890. gadam bija 100. Ostrovas kājnieku pulka jaunākais ārsts Krāslavas un Daugavpilī un no 1894. līdz 1904. gadam – brīvi praktizējošs ārsts Krāslavā. 1882. gadā Antons Fedorovičs bija Daugavpils Medicīnas biedrības līdzdibinātājs.

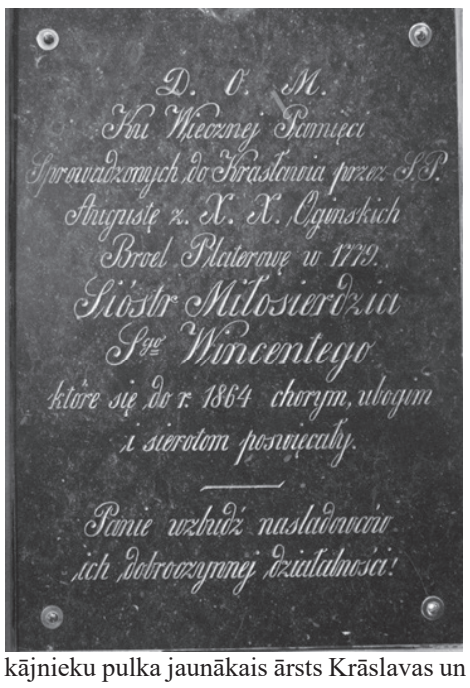

1871. gadā Krāslavā tika izveidota slimnīca ar 10 gultas vietām. Šis gads arī tiek uzskatīts par pirmās Krāslavas slimnīcas dibināšanas gadu. Gadu vēlāk līdzīgu iestādi izveidoja Dagdā, to vadīja feldšeris Ādams Jermoļenko. Nelieli feldšeru punkti pastāvēja Asūnē, Izvaltā, Maļinovā, Skaistā, taču to darbība drīz vien apsīka.

Uzraugot slimnīcas, 1892. gadā atklāti arī vairāki trūkumi Krāslavas slimnīcā – tā atrodas priežu meža vidū, operāciju zāle neesot pietiekami gaiša, bet infekciju palāta iekārtota blakus virtuvei.

20. gs. sākumā Krāslavas slimnīcu vadīja ārsts Ernsts Reinsons, dzimis 1847. gada 30. janvārī Jaunsubatē aptiekāra ģimenē. 1876. gadā pabeidza Tērbatas Universitāti. 100. Ostrovas kājnieku pulka jaunākais ārsts Krāslavā no 1879. gada līdz 1784. gadam, no 1884. gada ārsts Krāslavā, bet no 1888. līdz 1917. gadam Daugavpils apriņķa 1. lauku iecirkņa ārsts Krāslavā un Krāslavas slimnīcas vadītājs. Miris 1924. gada 7. augustā Krāslavā.

Turpinājums sekos

Baiba Mileika,
Krāslavas Vēstures un mākslas muzeja
vēstures speciāliste

Foto:

Priestera Vincenta de Paula apvienības žēlsirdīgo māsu atdusas vieta Krāslavas katoļu kapsētā

Plāksne žēlsirdīgo māsu piemiņai Krāslavas Svētā Ludvika Romas katoļu baznīcā

Krāslavas slimnīca 1930-tie gadi

AKTUALITĀTE. INTERESE. IESPĒJAS.

IZGLĪTĪBA

ZPD. Zinātniski pētniecisks darbs - pētījums, kurā atbildes uz izvirzītajiem jautājumiem var gūt, balstoties uz jaunām zināšanām. Darbs, kurš izaicina. 18. februārī Krāslavas Varavīksnes vidusskolas virtuālajā konferenču zālē pulcējās 11. un 12. klašu skolēni, lai dalītos pētnieciskā darba tapšanas laikā gūtajā pieredzē, pastāstītu par sava pētījuma būtību, gaitu un rezultātiem.

Par ZPD tēmu aktualitāti. Darbu hipotēzes nozīmīgas gan pašiem darba veicējiem, gan skolai un reģionam, gan sabiedrībai kopumā. Arī zinātņu nozaru grupas izvēlētas ļoti dažādas: ķīmija, matemātika, informātika, vēsture un sociālās zinības, bioloģija, veselības zinātne. „Jauniešu medijpratība", „Emocijzīmju izmantošana jauniešu ikdienas dzīvē", „Bioloģiski aktīvas piedevas", „Mazgāšanas līdzekļu ietekme uz cilvēku veselību", „Mākslīgā intelekta iespējas attēlu atpazīšanas programmā", „Identitātes saglabāšana mūsdienu pasaulē", „Apreibinošo vielu lietošanas iemesli pusaudžu vidū" ir tikai dažas darbu tēmas no 20 konferencē pārstāvētajām.

Par interesi. Darbs var būt rezultatīvs tikai tad, kad darba darītājam par darāmo ir patiesa interese. Visgrūtākais pētnieciskā darba etaps skolēnam ir tēmas izvēle, jo jāsamēro savas intereses, topošā darba lietderīgums un skolas iespējas. Bez skolotāju palīdzības neiztikt. Sejas maskas, 2 metru distance, attālinātās vakara konsultācijas „Google Meet". Un viss notiek! Jaunieši apgalvo, ka interesantākais ir darba praktiskā daļa. Jāpiebilst gan, ka šogad Covid-19 ierobežojumu dēļ bija liegta iespēja eksperimentus veikt profesionālajās laboratorijās, nācās iztikt ar skolā esošo aprīkojumu, kā arī skolas materiāli tehnisko bāzi uzlūkot citā gaismā.

Par iespējām. Analītisko spēju un kritiskās domāšanas prasmju attīstība. Saikne ar nākamo profesiju. Iespēja dzirdēt un novērtēt citus. Iespēja demonstrēt savas prasmes, pastāstīt citiem par to, kas tev šķiet svarīgs, pievērst savu vienaudžu uzmanību tam, kas tevi uztrauc. Iespēja uzrunāt, pārliecināt, pierādīt.

Paldies visiem mūsu skolas skolēniem un viņu darba vadītājiem!

Irēna Gončarova

KRĀSLAVAS MŪZIKAS SKOLAI - 60

„Mūzika ir Dieva dāvana,
Kas ielikta cilvēka dvēselē”
(P.Donovs)

Šobrīd top pedagogu atmiņu stāsti, kurus būs iespēja lasīt katram krāslavietim, pakavēties savas pilsētas un apkārtnes mūzikas skolas pedagogu dzīvesstāstos.

Krāslavas Mūzikas skolas pedagogu kolektīvs pārsvarā sastāv no skolas bijušajiem absolventiem. Daudziem tā ir pirmā un vienīgā darba vieta.

Mūsu uzdevums ir spilgti iemūžināt savu laiku. Gribētos izstāstīt par skolotāju radošo dzīvi no bērnības līdz mūsdienām. Atklāts stāsts par dzīvi ierosina līdzdzīvošanai un jušanai daudz spēcīgāk nekā skaitļi, fakti. Mērķis ir iegūt cilvēka paša modelētu stāstu. Katra cilvēka stāsts ir personisks, individuāls, tātad unikāls, kas atklāj galvenajai stāstījuma tēmai personiskās pieredzes krāsas. Sarunas vairāk notiks ar vecākā gadu gājuma pedagogiem. Tad, kad cilvēks ir cienījamā vecumā, viņam negribas vairs spodrināt spalvas par panākumiem, bet gribas pateikt vērtīgāko. To, kas noticis laikmeta griežos.

Saņēmu brīnišķīgus stāstus no daudziem skolotājiem. Par savu dzīvi stāstīt ir liela uzdrīkstēšanās. Dzīve jau nenoris tikai baltās krāsās, ir arī melnās, bet par tām mēs nerunāsim. Pedagogu acīs aizdegās dzirkstele, kad runājam par bērniem. Viņi nevienu neizceļ, lai neaizvainotu otru, kas netiks pieminēts. Mūzikas skolotājs stāv un krīt par saviem audzēkņiem. Kontaktstundas ir viens pret vienu, līdz ar to mīlestība izaug no sirds uz sirdi. Mūzika ir dzīves nepieciešamība, darbs, mīlestība. Mūzikas pedagogs dara to, kas patīk.

1968. gadā iestājos Krāslavas Mūzikas skolas klavierspēles klasē, tie bija mani pirmie nopietnie soļi mūzikā. Tajā laikā mans tētis Genādijs Pitrāns bija pazīstams mūziķis Krāslavā. Mūzikas skolā viņš pasniedza mūzikas literatūru un pamudināja mani nodarboties ar mūziku. 1975. gadā absolvēju Krāslavas Mūzikas skolu un iestājos Daugavpils Mūzikas vidusskolas flautas spēles klasē.

Pēc gada nokļuvu Daugavpils Aviācijas militārajā skolā un armijas laiku pavadīju pūtēju orķestrī. Dienestā ieguvu labu flautas spēles praksi. Pēc armijas turpināju studijas Daugavpils Mūzikas vidusskolā. 1981. gadā pabeidzu studijas un uzsāku darbu Krāslavas Mūzikas skolā kā flautas spēles pedagogs.

Interesantu mūziķa pieredzi es ieguvu no 1985. līdz 1989. gadam, kad strādāju Vācijā profesionālajā militārajā orķestrī. Atgriežoties no Vācijas, turpināju darbu Krāslavas Mūzikas skolā, kurā jau bija nodibināta ģitāras spēles klase krāslavieša Ivara Jercuma vadībā.

2001. gadā latviešu mūziķis, dziesmu komponists Arnis Mednis pārstāvēja Latviju Eirovīzijā, bet Ivaram Jercumam tur tika dota iespēja spēlēt ģitāru. Pēc Eirovīzijas pedagogs Ivars Jercums nolēma darbu turpināt Rīgā. Ar 2001. gadu saņēmu piedāvājumu strādāt par ģitāras spēles pedagogu. Pirms uzsākt darbu, tiku nosūtīts uz Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmiju, lai apgūtu ģitāras spēles metodiku. Ģitāras spēli akadēmijā pasniedza Lietuvas Mūzikas un teātra akadēmijas asoc. profesors Juliuss Kurauskas. Pateicoties viņam, es turpināju darbu Krāslavas Mūzikas skolā kā ģitāras spēles un flautas spēles pedagogs.

Vairāki mani audzēkņi saistīja savu dzīvi ar mūziku, par ko man liels prieks. Manā klasē flautas spēli apguva Ilmārs Gekišs, kurš pēc tam turpināja mācības basģitāras klasē. Pēc Krāslavas Mūzikas skolas absolvēšanas iestājās Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijā, kuru pabeidza džeza basģitāras spēles specialitātē.

Vadims Grabovskis absolvēja Krāslavas Mūzikas skolu klasiskās ģitārspēles specialitātē un turpināja mācības Jāņa Ivanova Rēzeknes Mūzikas vidusskolā. Pēc vidusskolas absolvēšanas iestājās J. Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijā, kur turpina studēt klasisko ģitārspēli pie izcila pedagoga Kaspara Zemīša.

Novēlu labus panākumus un veiksmi visiem mūziķiem.

Mihails Pitrāns,
ģitāras un flautas spēles pedagogs

Mana skola - Irēnas laimīgā dzīve

Man bija četri gadiņi, kad Krāslavā tika atvērta Mūzikas skola. Pa televizoru bieži redzēju bērnus spēlējam klavieres, un tas pamudināja steidzami iestāties mūzikas skolā. Iestājeksāmenos dziedāju dziesmu „Ļenin vsegda živoj”. Es to izpildīju ļoti nopietni un sasmīdināju komisiju ar savu dziedāšanu.

Komisijas priekšsēdētājs bija toreizējais skolas direktors Vitolds Kekļa. Iestājeksāmenu prasības bija daudz stingrākas. Vajadzēja dziedāt, uzminēt, cik skaņu vienlaicīgi nospēlēts (2, 3 vai 4-balsīgs akords), atkārtot garu melodiju, ritmisku vingrinājumu noplaukšķināt. Skola bija prestiža mūzikas iestāde, kur bērni mācījās, nevis pavadīja laiku.

Skolotājs bija dievs, uz kuru skatījāmies un klausījāmies ar atvērtu muti. Notika arī ieskaites un eksāmeni, tiem bijām vienmēr sagatavojušies laicīgi. Audzēkņiem gribējās saņemt visaugstāko atzīmi - 5 (pieci) piecu ballu sistēmā. Klavierspēli man mācīja līdz 4. klasei vairāki skolotāji: Māra Freinberga, Olga Lomovceva, Rita Budanova, Dora Freinberga. Vecākajās klasēs specialitāti mācīja Arkādijs Maceraliks, solfedžo - Gaļina Zasčerinska, mūzikas literatūru - Genādijs Pitrāns.

Skola atradās Lāčplēša ielā, vienstāvu ēkā. Kad skolai cēla 2. stāvu, tad mācības tika pārceltas uz ēku, kur atradās vakarskola - parkā pie estrādes. Mums, bērniem, likās, ka mācāmies pilī - lielas klases, augsti griesti. Pēc vasaras brīvlaika tur vajadzēja spēlēt vasaras darbus (skaņdarbus, kuri tika uzdoti uz vasaru).

Spilgti palika atmiņā manā bērnībā rīkotās Jaungada eglītes (lugas, koncerti, dziesmas, dejas, loterijas…). Tas bija neaizmirstami!

Tajā laikā es nedomāju, ka iešu tālāk mācīties mūziku. No Daugavpils Mūzikas vidusskolas pie mums brauca kuratori. Klavieru nodaļu vadīja Mendelsona kungs, kurš apciemoja skolu, noklausījās manu spēli un ieteica iestāties mūzikas vidusskolā, lai turpinātu mācības klavierspēlē. Tas arī notika, par ko esmu pateicīga liktenim.

1975. gadā sāku strādāt par klavierspēles pedagogu savā dzimtajā skoliņa. Kolektīvs bija ļoti jauns. Visi skolotāji bija aktīvi Krāslavas Kultūras nama pašdarbnieki: dziedāja, spēlēja, vadīja kolektīvus. Viss notika!

Mani pirmie audzēkņi bija pasakaini: paklausīgi, izpildīgi, muzikāli.

Starp tiem Gunta Gražule, Gunta Panfilo, Anita Ļaksa, Natālija Andrejeva, Olga Naumčika, Svetlana Vorobjova, Diāna Velecka. Neaizmirstami klavieru ansambļi, kuru atskaņojumi vēl šodien skan man ausīs: G.Panfilo un A.Ļaksa, I.Rudziša un J.Krasņikova, R. Žeikare un K.Steļmačenoka (uzstājās Rīgā Zelta zālē), T.Čornaja un K.Kitoka u.c.

Daudzi audzēkņi turpināja apgūt mūziku tālāk. Tie ir G. Panfilo, A.Ļaksa, R.Žeikare, T.Čornija, J.Morozova, A.Krute, I.Gasperoviča, K.Kosolapova, L.Onzule (tagad studē Rīgā, Jāzepa Vītola Mūzikas akadēmijas Klavierspēles fakultātē). E.Volodko un K.Ragine mācījās Krāslavas MS sākumskolā un tālāk turpināja mūzikas gaitas Daugavpils Mūzikas vidusskolas profesionālajā klasē. Pabeidza arī augstākās mūzikas iestādes.

Gribu pieminēt tādus absolventus kā Biruta Daņiļeviča, Pauls Nartišs, jo jūtu to īsto klavierspēles skolotāja būtību, guvu baudu.

Pavasarī, klausoties pirmklasniekus un redzot koncertzālē pie lielā flīģeļa, kārtojot pirmo eksāmenu, acīs saskrien asaras, miesu apņem tirpas, mazais muzikants sarunājas ar skaņu pasauli. Tu redzi sava darba rezultātu, par ko ir liels gandarījums un prieks. Tas ir mans…

Irēna Milaša,
direktores vietniece

Krāslavas Mūzikas skolā iestājos 1970. gadā uzreiz 3. klasē, mācoties pašmācības ceļā. Pie pedagoga V.Ķekļas mācījos divus gadus un ar liecību 1972. gadā iestājos Rēzeknes Mūzikas vidusskolā. Pēc pirmā kursa tiku iesaukts armijā, dienēju gaisa desantniekos Pleskavā divus gadus. Atgriežoties 1978. gadā, pabeidzu Rēzeknes Mūzikas vidusskolu.

1978. gada 1. septembrī uzsāku savas darba gaitas Krāslavas Mūzikas skolā par akordeona spēles skolotāju, kurā strādāju jau 43 gadus. Tajā laikā akordeona nodaļā strādāja pedagogi V. Ķekļa, R.Raginis, S.Murašova.

Šajā laikā mūzikas skolu ir beiguši daudzi audzēkņi, starp tiem arī tādi, kas pabeidza augstākās mācību iestādes, paši jau ir akordeona pedagogi, komponisti un izpildītāji.

Šo gadu laikā akordeona klases audzēkņi ir piedalījušies daudzos reģiona, valsts un starptautiskajos konkursos un ieguvuši vairākas godalgotās vietas.

Pašlaik Krāslavas Mūzikas skolā mācās jau to audzēkņu bērni, kuri paši pabeidza šo skolu.

Anatolijs Livča,
akordeona spēles pedagogs

KRĀSLAVAS MŪZIKAS SKOLAI - 60

Krāslavas Mūzikas skola dibināta 1961. gadā (direktore Franciska Turlaja), un es, Lidija Ungure (Filipova), iestājos klavierspēles nodaļā pie pedagoga K.Masaļska. Specialitātes pedagoģi mainījās.

Mācījos pie F.Turlaja, Andra Mežgaiļa un Tatjanas Karasjovas. Pēc mūzikas skolas beigšanas iestājos Daugavpils Mūzikas vidusskolā Klavierspēles nodaļā, kuru beidzot saņēmu klavierspēles pedagoga diplomu. 1973. gadā tiku norīkota uz Krāslavas Mūzikas skolu, kuru vadīja direktors Vitolds Kekļa

No 1982. līdz 2013. gadam pildīju klavierspēles nodaļas vadītājas pienākumus. Šajos gados vairāki audzēkņi izcēlās ar labām un teicamām sekmēm klavierspēlē un turpināja mācības mūzikas vidusskolā. Ināra Vansoviča (ped.Ella Gļika), Olga Artamonova (ped. Albīne Ragine), Maija Steļmačenoka (ped. Lilita Ivanova), Kristīne Ragine (ped. Irēna Milaša), Jolanta Ungure (ped. Lilita Ivanova), Diāna Pitrāne (ped. Lidija Ungure), Anatolijs Livča (ped. Lidija Ungure), Elga Volodko (ped. Irēna Milaša) u.c.

Mēs lepojamies par saviem audzēkņiem! Daudzi pēc studiju gadiem atgriezās uz savu dzimto Krāslavu, lai strādātu par klavierspēles pedagogu mūzikas skolā: Lidija Ungure (Filipova), Irēna Milaša (Beinaroviča), Lilita Ivanova, Maija Steļmačenoka, Kristīne Ragine (Dunaiska).

Krāslavas Mūzikas skolas absolvente Ināra Vansoviča (Bitiņa) pēc Daugavpils Universitātes Mūzikas katedras beigšanas klavieru specialitātē strādā Daugavpils Mūzikas vidusskolā.

Absolvente Olga Artamonova pēc Jāzepa Vītola Mūzikas Akadēmijas beigšanas strādā Daugavpils Mūzikas vidusskolā.

Absolvente Jolanta Ungure (Barinska) pēc Jāzepa Vītola Mūzikas akadēmijas beigšanas strādā Ķekavas Mūzikas skolā par klavierspēles pedagoģi un koncertmeistari. Jolanta ir arī ērģelniece Svētā Antona baznīcā un Rīgas Doma baznīcā. Spēlē ērģeļkoncertus Latvijā un ārzemēs (Vācijā, Austrijā, Zviedrijā, Nīderlandē, Izraelā, Ukrainā u.c.)

Krāslavas Mūzikas skolas absolvents Anatolijs Livča pēc Jāzepa Vītola Mūzikas akadēmijas beigšanas piedalās klavierkoncertos, izpilda arī estrādes skaņdarbus, ir dziesmu autors. Anatolijs pievērsās šlāģermūzikai („Latvijas Radio 2 Zelta šlāgeris"), ir pirmās klavieru ābeces latviešu valodā „DoReMi" līdzautors.

Absolvente Elga Volodko pēc Lietuvas Mūzikas akadēmijas beigšanas klavieru specialitātē strādā Ikšķiles Mūzikas skolā.

Lidija Ungure,
lavierspēles nodaļas vadītāja

„Cip, cip, cālīši, māsas un brālīši..."

Jā, tieši ar šo dziesmiņu ir saistītas manas spilgtākās bērnības atmiņas par mūzikas skolu. Toreiz biju piecu gadu vecs cālēns un jau dziedāju leģendārajā mūzikas skolas vokālajā ansamblī „Krāslaviņa" skolas direktores Olgas Greckas vadībā. Dzīve bija piesātināta ar muzikāliem notikumiem - mēģinājumi, koncerti, skates, konkursi un vēl vajadzēja paspēt mācīties spēlēt klavieres pie skaistās un spilgtās skolotājas Irēnas Milašas. Man, mazam cālēnam, bija divkārša atbildības izjūta, jo biju klavierspēles skolotājas Albīnes Ragines meitiņa un akordeona skolotāja Romualda Ragina mazmeita. Atceros, mēs cītīgi mēģinājām, slīpējām savu repertuāru ar kustībām, mums uzšuva „nenormāli" skaistas dzeltenas kleitiņas ar volāniem un izdalīja tauriņveida saspraudes matiem. Es biju sajūsmā par kleitu! Es sev tik ļoti patiku! Taurentiņš matos! Esmu pateicīga vecākiem, ka viņi aizveda mani uz fotoateljē nofotografēties par piemiņu. Vairāk par 30 gadiem šī fotogrāfija ir ielīmēta manā bērnības albumā.

Un lūk, pēc daudziem mēģinājumiem es, cālēns, braucu vilcienā. Ilgi, ilgi. Redzēju apkārt daudz dažādu tautību cilvēku, pirmo reizi ieraudzīju afroamerikāni, smaidīgu, ar baltiem zobiem, ļoti runīgu. Man palika atmiņā viņa vārds - Patris. Mēs braucām uz Maskavu uz Centrālo Televīziju, lai piedalītos populārajā TV raidījumā „Jautrās notiņas". Liela skatuve, mikrofoni, spilgti prožektori, zem kuriem bija ļoti karsti, režisors, koncerta vadītājs, daudz kolektīvu. Tas tik bij piedzīvojums mazajam cālēnam no Krāslaviņas. Jūtos kā mazā zvaigznīte! Par mūsu uzstāšanos rakstīja avīzēs. Nodzeltējusi avīzes lapa ir saglabāta ģimenes arhīvā, par piemiņu.

Pirmos mūzikas pamatus un skatuves pieredzi cālēns ieguva Krāslavas Mūzikas skolā un turpināja mācīties mūzikas jomā. Cālēns izauga, pagāja vairāki studiju gadi, un tagad jau 15 gadus turpina savas profesionālās gaitas šeit - Krāslavas Mūzikas skolā.

Skolas 60 gadu jubilejā es novēlu katram skolotājam palikt savu audzēkņu laimīgās atmiņās, kuras ir saistītas ar spilgtiem muzikāliem notikumiem, novēlu vienmēr gūt gandarījumu par savu darbu.

Kristīne Dunaiska,
direktores vietn. māc. darbā

Lai arī mūzika vienmēr ir bijusi nozīmīga Krāslavas tēla sastāvdaļa, iespēja iegūt muzikālo izglītību ir parādījusies salīdzinoši nesen. Kad 1961. gadā pilsētā tika atvērta mūzikas skola, bērniem radās iespēja apgūt mūzikas instrumentu spēli. Es arī izmantoju šo iespēju. Iestājeksāmenu pieņēma Krāslavas Mūzikas skolas pirmais direktors Andris Mežgailis. Akordeona spēli mācījos pie brīnišķīgās skolotājas Svetoslavas Rusjevas. Manā profesionālajā ievirzē vislielākā ietekme tomēr bija pedagogam Vitoldam Kekļam, toreizējam skolas direktoram.

Nolēmusi kļūt par mūzikas skolotāju, iestājos Daugavpils Mūzikas vidusskolā. Pēdējā mācību gadā sāku strādāt Krāslavas Mūzikas skolā, kļūstot par tās draudzīgā un spēcīgā kolektīva daļu.

Turpmākos divdesmit gadus es strādāju ar brīnišķīgiem audzēkņiem, no kuriem daudzi vēlāk savu profesionālo dzīvi saistīja ar mūziku. Vēlos, lai mūzikas izglītībai arī turpmāk būtu nozīmīga loma mūsu novada kultūras dzīvē!

Svetlana Murašova,
akordeona spēles pedagogs

Manam priekam nebija gala, kad man 4 gadu vecumā nopirka klavieres „Rīga". Līdz šai dienai tās ir ar mani.

Sākumā mani apmācīja kaimiņu meitene Dagmāra Jaunzeme, kura jau mācījās mūzikas vidusskolā. Tad iestājos mūzikas skolā, kur pirmais mans skolotājs bija Andris Mežgailis.

Mūzikas literatūru un kori vadīja skolotājs Genādijs Pitrāns, kurš pēc tam bija mans kolēģis. Skolotāji klavierspēlē mainījās, jo brauca prom.

Man bija jauki skolotāji - skolotāja Reinholde, kuru nomainīja Margarita Budanova, Tatjana Lomanceva, Dora Freinberga, kura virzīja, lai es stājos mūzikas vidusskolā.

Iestājos arī! Tai laikā bija 3-4 cilvēki uz vietu. Izturēju un sāku mācīties Rēzeknes Mūzikas vidusskolā pie Mariannas Zvejsalnieces.

Pēc vidusskolas beigšanas biju norīkota strādāt Ludzas Mūzikas skolā, bet Krāslavas MS direktore Gaļina Beinaroviča ierunāja strādāt Krāslavā. Tā arī braucu atpakaļ uz dzimtajām mājām, kur izveidoju arī ģimeni. Pirms tam vēl paspēju iegūt augstāko izglītību.

Abas manas meitiņas arī šeit mācījās. Santa vijoles spēli pie skolotājas Gaļinas Petunovas, solfedžo pie Olgas Greckas, Elga klavierspēli pie Irēnas Milašas un solfedžo pie Antoņinas Tučas. 11 gadu vecumā Elga turpināja mācības Daugavpils Mūzikas vidusskolas profesionālajā klasē. Augstāko izglītību ieguva Viļņas Mūzikas akadēmijā. Tagad strādā Ikšķiles Mūzikas skolā par klavierspēles pedagogu.

Ar jaukiem vārdiem gribu atcerēties savus audzēkņus, kuri turpināja studēt mūziku, un tagad strādā par skolotājiem, piemēram, Skaidrīte Gasperoviča, Rita Kamola, viņas meita arī mācījās klavierspēli pie manis.

Arī bijusī audzēkne Maija Steļmačenoka priecēja mani ar savu dēliņu Romu un māsiņu Karolinu. Atmiņa palikušas Anžela Semjonova, Ilonija Grecka, Jolanta Ungure, kura tagad strādā Ķekavas Mūzikas skolā, lieliska pianiste un ērģelniece.

Anna Stankeviča studē Daugavpils Universitātē Mūzikas fakultātē un ir mūzikas skolotāja.

Bijušie absolventi atved savus bērnus uz mūsu skolu, lai iegūtu mūzikas izglītību.

Mūzikas izglītība nav viegla, taču tā skan dažādās krāsās un dažādās tonalitātēs!

Lilita Ivanova,
klavierspēles skolotāja

KRĀSLAVAS MŪZIKAS SKOLAI - 60

Man ļoti patīkami atcerēties manu bērnību, sevišķi „mūziķeni" - tā mēs saucām mūsu Krāslavas Bērnu mūzikas skolu.

Krāslavas Mūzikas skolā mani uzņēma uzreiz klavierspēles nodaļas 2. klasē (1961. gadā). Līdz šim es apguvu klavierspēles nodarbības mājās ar brīnišķīgu mūzikas skolotāju Francisku Turlaju. Klavierspēli skolā man pasniedza skolotāja Māra Freiberga, solfedžo un mūzikas literatūru Gaļina Zasčerinska, kura sagatavoja mani un savu māsu Brigitu mācībām Daugavpils Mūzikas vidusskolā.

Mācījos pie mūzikas skolas direktora Staņislava Broka - brīnišķīga pedagoga, komponista un diriģenta. Esmu viņam pateicīga par iegūtajām iemaņām skaņdarbu izvēlē un aranžējumos.

Pēc vidusskolas beigšanas tiku norīkota uz J.Vītola Mūzikas akadēmiju (konservatoriju) Kordiriģentu fakultāti. Pēc augstskolas pabeigšanas atgriezos uz dzimto pilsētu Krāslavu.

1978. gadā sāku strādāt par teorētisko priekšmetu skolotāju Krāslavas Mūzikas skolā. Mūzikas skolā jau bija izveidojies brīnišķīgs, draudzīgs pedagogu kolektīvs, kuram viena kopēja interese – mūzika un mīlestība pret bērniem.

Tatjana Griņko,
mūzikas teorētisko priekšmetu pedagogs

Mūsu ģimene dzīvo Krāslavā gandrīz pusgadsimtu, no tālā 1972. gada. Vairāk nekā 40 gadus ģimenes dzīve saistīta ar Krāslavas Mūzikas skolu. Šeit mācījos es, mana jaunākā māsa Karolina un mans dēls Romans. Šajā skolas jubilejas gadā, mēs izjūtam dziļu pateicību savai mūzikas skolai un tās darbiniekiem.

Gribētos pastāstīt mūsu ģimenes vēsturi, kas saistīta ar Krāslavas Mūzikas skolu.

Mūzikas skolā es tiku uzņemta 1979. gadā, kad man bija 6 gadi. Mājās klavieru nebija, bet man ļoti gribējās iemācīties spēlēt šo mūzikas instrumentu. Skolā man viss ļoti patika, sevišķi mana pirmā skolotāja Lilita Ivanova. Viņa bija jauna, skaista, ļoti labsirdīga. Tajā laikā skolotāja Lilita tikko sāka savu pedagoģisko darbību, bet uzreiz prata ieinteresēt savus skolēnus strādāt un iemīlēt mūzikas pasauli, tādēļ ātri vien tika gūti arī pirmie panākumi.

Manu vēlmi mācīties klavierspēli atbalstīja vecāki un nopirka klavieres, lai es varētu vingrināties mājās. Visus 7 mācību gadus es uz mūzikas skolu gāju ar prieku, mācījos labprāt, ar interesi.

Piedalījos mūzikas skolas un kultūras nama koncertos, dziedāju korī, piedalījos dažādos mūzikas konkursos, kuri notika Daugavpilī. Tie bija laimīgākie gadi, un jau tad es sapratu, ka gribu savu nākotni saistīt ar mūziku profesionālā līmenī.

Pēc 8. klases es iestājos Daugavpils Mūzikas skolā, sekmīgi pabeidzu un kļuvu par klavierspēles pasniedzēju. Sāku strādāt, ieguvu praktiskās iemaņas pasniedzējas darbā, vienlaikus mācījos un sekmīgi pabeidzu Daugavpils Universitātes Mūzikas pedagoģijas fakultāti.

Man tika izrādīts liels gods, kad Krāslavas Mūzikas skolas direktore Olga Grecka, brīnišķīgs pedagogs un radošs cilvēks, uzaicināja mani strādāt dzimtajā skolā.

Tā no 2015. gada es strādāju Krāslavas Mūzikas skolā par klavieru spēles pedagogu un klavieru spēles nodaļas vadītāju. Es lepojos ar mūsu skolas augsto prestižu ne tikai Krāslavas novadā, bet visā Latvijā. Mani skolēni piedalās dažādos konkursos un koncertos, bet ar savu pirmo skolotāju Lilitu Ivanovu tagad esam kolēģes.

Mūzikas skolai nozīmīga vieta dzīvē ir arī manai māsai Karolinai. 1988. gadā viņa tika uzņemta klavierspēles klasē pie skolotājas Lilitas Ivanovas un pēc 8 gadiem to sekmīgi pabeidza. Karolina piedalījās dažādos mūzikas konkursos, uzstājās klavieru duetā Rīgas Latviešu biedrības Zelta zālē, šo koncertu translēja Latvijas televīzijā un blakus vienmēr bija sava darba entuziasti - pedagogi L.Ivanova, T.Griņko, O.Grecka.

Pateicoties mūzikas skolas pedagogu radošumam, arī māsa izvēlējās mūzikas pedagoga profesiju. Viņa pabeidza Daugavpils Mūzikas skolu, tad Daugavpils Universitātes Mūzikas pedagogijas fakultāti un strādā par mūzikas pasniedzēju Rīgā, pirmsskolas izglītības iestādē. Viņas meita arī mācās mūzikas skolā.

2007. gadā arī mans dēls Romans iestājās Krāslavas Mūzikas skolā, protams klavieru klasē pie skolotājas Lilitas Ivanovas. Romans sekmīgi pabeidza mūzikas skolu, bet mūziku kā profesiju neizvēlējās, jo viņu interesē datorzinātnes specialitātes, tādēļ viņš studē Rīgas Tehniskajā universitātē.

Protams, par Krāslavas Mūzikas skolu arī viņam ir labas atmiņas, jo viņš mīl mūziku un mācības skolā paplašināja viņa redzesloku un cēla kultūras līmeni.

Es gribu izteikt lielu pateicību visam Krāslavas Mūzikas skolas brīnišķīgajam, radošajam pedagogu kolektīvam, sevišķi direktorei Olgai Greckai, saviem kolēģiem – Lilitai Ivanovai, Jeļenai Mihailovai, Ingai Laurai, Mihailam Pitrānam, Jānim Greckim.

Ar pateicību atceros skolotājus, kuri vairs nestrādā mūzikas skolā: bijušo skolas direktoru un manu solfedžo pasniedzēju Česlavu Ugorenko, mūzikas literatūras pasniedzēju Genādiju Pitrānu, skolotājus Tatjanu Griņko un Romualdu Ragini, kura akordeonistu ansamblī es spēlēju uz elektroniskajām klavierēm.

Sirsnīgs paldies no visas manas ģimenes mīļajiem Krāslavas Mūzikas skolas pedagogiem.

Maija Steļmačenoka,
klavierspēles pedagoģe

IZGLĪTĪBA

DALĀS SAVĀ PEDAGOĢISKAJĀ PIEREDZĒ

Skolotāju sadarbība ir iespēja kopīgi dalīties gan veiksmīgā pieredzē, gan idejās par to, kā skolēniem organizēt kvalitatīvu attālināto mācību procesu sarežģītajā pandēmijas laikā.

15. februārī notika starptautiskā konference „Attālināto mācību (turpmāk - AM) procesa izaicinājumi". Tajā piedalījās Krāslavas Varavīksnes vidusskolas un Visaginas Gerosies Vilties proģimnāzijas pedagogi. Konferencē kā klausītāji piedalījās arī Zarasu proģimnāzijas skolotāji. Sadarbības pasākums notika „ZOOM" platformā, un tajā piedalījās 85 reģistrētie konferences dalībnieki.

Konferenci atklāja Gerosies Vilties direktore Jolanta Bartkuniene. AM izaicinājumus raksturoja Varavīksnes vidusskolas direktore Marija Micķeviča. Konferencē tika piedāvāts plašs tēmu spektrs. Krāslavas Varavīksnes vidusskolas direktora vietniece izglītības jomā Vija Marhileviča uzstājās ar tēmu „Mācību procesa plānošana AM laikā". Tika pastāstīts par to, kā top skolēnu nedēļas darba plāns, tiešsaistes stundu grafiks, kā skolēni tiek nodrošināti ar tehnisko aprīkojumu un cik svarīgi šajā laikā atbalstīt skolēnus, piedāvājot papīra formāta darbus. Direktora vietniece audzināšanas jomā Jeva Bojarčuka runāja par tēmu „Kā saglabāt skolēnu veselību AM laikā?". Šī ir ļoti aktuāla problēma, tāpēc skolotāji piedāvā skolēniem veikt dažādus integrētus uzdevumus svaigā gaisā – pabarot putnus, veidot sniega skulptūras, vingrot un izmērīt pulsu, pastaigāties pa meža takām un atrast dzīvnieku pēdas. Direktora vietniece audzināšanas jomā Irēna Gončarova savu uzstāšanos veltīja tēmai „Ārpusklases darba organizēšana AM laikā", stāstot par svētku noskaņojuma radīšanu virtuālajā vidē. Labās prakses piemēri ir nodarbību cikls „Domājot par Latviju", radošo darbnīcu rīkošana, sagaidot Ziemassvētkus un Meteņus, baleta „Riekstkodis" noskatīšanās projekta „Skolas soma" ietvaros. Skolas psiholoģe Ija Karole iepazīstināja konferences klausītājus ar prezentāciju „Darbs ar apdāvinātajiem skolēniem. Izaicinājums vai dāvana?". Kas ir talants psiholoģijas un neiropsiholoģijas skatījumā, 12 intelekta veidi, apdāvināto bērnu īpatnības – tie ir jautājumi, par kuriem jāzina katram skolotājam. Vēstures un kultūras vēstures skolotājs Andrejs Jakubovskis uzstājās ar tēmu „Skolēnu radošo spēju attīstīšana teātra pulciņa nodarbībās", stāstot par skolēnu radošo uzdevumu izpildi un tiešsaistes mēģinājumu vadīšanu. Vēstures un politikas skolotāja Margarita

Borodina - Ignatoviča savu uzstāšanos veltīja tēmai „Cilvēku garīgums kā stipras un spēcīgas valsts pamats". Skolotāja stāstīja par filmas, kuras pamatā ir intervijas ar garīdzniekiem, tapšanu. Latviešu valodas skolotāja Valentīna Purpiša, runājot par tēmu „Mācību stundas efektivitāte AM apstākļos", apkopoja valodas skolotāju pieredzi AM laikā. Tika piedāvāti veiksmīgākie uzdevumi, kas attīsta skolēnu valodas prasmi.

Lietuvas kolēģi runāja par sākumskolas, matemātikas, fizikas, vizuālās mākslas un informātikas, lietuviešu un krievu valodas mācīšanu, izvēlētajām darba formām, daudzveidīgajām tiešsaistes platformām.

Konferences noslēgumā tika pārrunātas tālākās sadarbības iespējas. Tāpēc novēlu abu skolu pedagogiem īstenot iegūtās idejas, aprobēt jauno pieredzi, visiem – veselību un izturību!

Marija Micķeviča,
skolas direktore

IZGLĪTĪBA

PIRMO REIZI PIRMAJĀ KLASĒ! KRĀSLAVAS VARAVĪKSNES VIDUSSKOLA AICINA

Neskatoties uz to, ka pagājušais gads bija ļoti sarežģīts, tas nenozīmē, ka ir jāzaudē optimisms un ticība labākai nākotnei. Krāslavas Varavīksnes vidusskolas saime ir pārliecināta, ka visiem apnikušais koronavīruss noteikti tiks uzvarēts līdz 1. septembrim, un izsludina uzņemšanu pirmajās klasēs. Pašlaik visur ir daudz jauninājumu – arī Varavīksnes vidusskolā būs divas pirmās klases, kurās tiks īstenotas dažādas izglītības programmas: vienā klasē mācības tiks organizētas latviešu valodā, otrajā – saskaņā ar pamatizglītības mazākumtautību programmu (bilingvāli).

Zinību pasauli pirmklasniekiem atklās pieredzējuši Krāslavas Varavīksnes vidusskolas pedagogi. Iepriekšējos gados skola vienmēr aicināja vecākus uz tikšanos, kad varēja uzdot visus interesējošos jautājumus skolotājiem, bet šogad tas nav iespējams. Tāpēc piedāvājam „KV" lasītājiem iepazīties ar nākamo pirmklasnieku skolotājām.

Daina Strupiša (skolotāja klasē, kurā tiks īstenota pamatizglītības mazākumtautību programma (bilingvāli)): ieguva Liepājas pedagoģiskā institūta diplomu 1982. gadā, specialitāte – sākumskolas skolotāja, diplomdarbs bija veltīts Krāslavas ievērojamākajām vietām un kultūras pieminekļiem, un skolotāja Daina uzskata, ka ir ļoti

svarīgi stāstīt bērniem par šīm tēmām jau skolas gaitu sākumā.

Dainas Strupišas pedagoģiskā darba stāžs - 35 gadi, un viņa jau ļoti labi iemācījās saprast bērnu vajadzības, iesaistīt izglītības procesā skolēnu vecākus, kā arī prot veiksmīgi pārvarēt visas skolotāju nemierīgās dzīves likstas. Skolotāja Daina apzinās, ka mūsdienu skolotāja pienākums - pārzināt visas jaunākās metodes un tendences izglītībā, tāpēc nepārtraukti mācās un apmeklē kursus, kas ir saistīti ar digitālajām tehnoloģijām un datorprasmēm. Šīs zināšanas viņa veiksmīgi izmanto savās stundās, kas ir atraktīvas, mūsdienīgas un efektīvas.

Dainas Strupišas audzēkņi ieguva godalgotas vietas matemātikas olimpiādēs, starptautiskajā konkursā „Ķengurs", kā arī spēlē „MATH99". Skolotāja Daina uzskata, ka viņas galvenais uzdevums - motivēt skolēnus apzināties savu „es", mācīt mācīties, noteikt savus mērķus un droši virzīties uz to īstenošanu, apzinoties savu unikalitāti un neatkārtojamību.

Savu topošo skolēnu vecākiem Daina Strupiša novēlēja: „Cienījamie vecāki, jūsu bērns dodas brīnumainā ceļojumā pa zināšanu viļņiem, kurā viņu ar nepacietību gaida jauni uzticami draugi, kur ir daudz pārsteidzošu atklājumu un iespēju. Es jums apsolu veicināt ikviena mazuļa tieksmi uz zināšanām, palīdzēt viņam apgūt dažādas zinību jomas un izaudzināt par labsirdīgu, drosmīgu un godīgu cilvēku. Lai vecāku pienākumi sagādā jums tikai prieku, lai jūsu bērni katru dienu iepriecina jūs ar panākumiem un savām mazajām uzvarām skolas ikdienā."

Aicinājums topošajiem pirmklasniekiem: „Mīļie bērni, drīz jums sāksies jauns dzīves posms - izzināšanas periods. Skola kļūs par jūsu otrajām mājām, jo tieši šeit jūs sagaida daudz interesantu un pārsteidzošu lietu. Lai skolotāji un vecāki varētu lepoties ar saviem bērniem, jums ir jābūt paklausīgiem un uzcītīgiem skolēniem. Es noteikti palīdzēšu jums visiem sasniegt tikai vislabākos rezultātus."

Nadežda Adamoviča (skolotāja klasē ar latviešu mācību valodu): absolvēja Rēzeknes augstskolu, specialitāte – sākumskolas skolotāja, otrā specialitāte – tautas deju kolektīva vadītāja, diplomdarbs bija saistīts ar tēmas „Latvijas kultūrvēsturiskie novadi" izpēti dabaszinību stundās 3. klasē. Pedagoģiskā darba stāžs - 11 gadu. Šajā laikā tautas deju kolektīvi, ko vadīja Nadežda, vairākkārt ieguva pirmās un otrās pakāpes diplomus, kā arī rotāja ar saviem priekšnesumiem dažādus svētkus, festivālus, skolas un pilsētas pasākumus.

Papildizglītība: kursi par tādām tēmām kā starpdisciplināra pieeja mācību procesā, pedagoģiskā procesa īstenošana sākumskolā atbilstoši kompetenču pieejai, individuālā izglītības procesa organizēšana un vadīšana izglītojamajiem ar dažādiem attīstības traucējumiem. Topošā Nadeždas klase atšķirsies no pārējām ar to, ka tur noteikti būs deju kolektīvs, kas nodrošinās skolēniem iespēju iemācīties strādāt radoši un sadarboties, attīstīt savas fiziskās prasmes, iepazīt deju pasauli, pārvarēt stresu un gūt prieku klases kopīgo aktivitāšu laikā. Par savām stiprajām pusēm topošās pirmās klases audzinātāja uzskata labu humora izjūtu, enerģiskumu, elastīgumu un optimismu.

Savas nākamās audzināmās klases skolēnu vecākiem Nadežda novēlēja: „Mūsu skola lepojas ar savu mācību vidi, daudzveidīgu un mūsdienīgu tehnisko aprīkojumu, kas aktīvi tiek izmantots

gan stundu laikā, gan ārpusklases darbā. Jūsu bērns Krāslavas Varavīksnes vidusskolā būs motivēts un iedvesmots mācīties, vienmēr tiks saklausīts, sadzirdēts un saprasts. Protams, skolas gaitu sākumā bez problēmām neiztikt. Tāpēc mūsu mācību iestāde piedāvā adaptācijas periodu mācību gada sākumā, bet pārvarēt dažādas grūtības bērnam palīdzēs klases audzinātāja un atbalsta komanda.

Daži vārdi topošajiem pirmklasniekiem: „Sveiks, pirmklasniek! Es gribētu, lai šo jauno skolas posmu savā dzīvē tu vienmēr atcerētos ar prieku. Ar nepacietību gaidu tevi Krāslavas Varavīksnes vidusskolā!

Tuvojas pavasaris, tad pienāks vasara un... būs 1. septembris. Izdarīt izvēli vienmēr ir grūti. Taču vecāku izvēle noteikti būs apzināta un pareiza. Jo ir tik svarīgi sūtīt savu atvasīti tieši tajā skolā, kur viņu gaida visvairāk. Uz tikšanos Krāslavas Varavīksnes vidusskolā!

Andrejs Jakubovskis,
Krāslavas Varavīksnes vidusskolas skolotājs

DZYMTOS VOLŪDYS DĪNA

Muna dzymto ir latgalīšu volūda, kū lītoju kotru dīnu i sātā, i dorbā, i cylvākūs, kur mani saprūt. Saīt latgalīts nu dzimšanys pa šai dīnai. Vuicejūs Izvoltys vydusškolā, i sovā storpā mes runovom tikai latgaliski, nabeja nu svora - voi tāvs ar moti nu kolhoza voi školotoji. Nu savys volūdys nikot naasu kaunējīs voi atsasacejīs. Varbyut par tū, ka munā školā vuicejos pyrmos latgalīšu popularzynotniskos gromotys „Pauiceišana i vysaidi sposoby deļ latvīšu zemnīka" autors Jezups Macuļevičs, a varbyut par tū, ka munu školu beigusi myusdīnu latgalīšu volūdys i kulturvēsturis pētneice i latgalīšu ābecis leidzautore Lideja Leikuma.

Attīksme pret Latgali, latgalīšu volūdu ir cīš dažaida – vīni tī radz vērteibu, citi nūraidūši, izatur ar ignoranci. Par itū Ontons Zvīdris pyrms 30 godym raksteja:

„Mādz cylvāks pasalīleit ar tū, kū zyna
Dažs myusu dīnos līlejās, ka nasaprūt latgalīšu volūdu.
Ai broli, broli, tautys broli, tei poša nataisneiba, grāks saēss tevi pošu. "

Es vēļ nasoku raksteit dzejūļus, bet latgalīšu dzejnīkus i rakstnīkus paskaitu, cik nu laiks ļaun. I klasiķus, i jaunūs. Maņ lels prīks par ģimnazistym, ar kurim var pormeit kaidu vordu latgalīšu volūdā.

Vysūs laikūs školys bārni vairok voi mozok ir vuicejušīs Raini – eistajā vordā Juoņi Plīkšānu. Tod nūslāgumā sveicīns nu Juoņa Plīkšāna, kas tyka publicāts pyrms 100 godym:

Sveicins latgalīšim.
Jyus muni dorgi broli, latgalīši,
Mes otkon sasanādzam rūku rūkos,
Kas šķērti myužam dvesom mūku mūkos,
Nu šķēršļus laužūt, plyustam kūpā teiši.
Lai jauno straume – tei, kas kūpā voda!
Lai aiznest naida sorņus viņai veicas!
Lai jauno meila jaunu dzeivi roda!
Tai pornokūt nu svešnīceibys toli,
Mes svineibos i dorbūs byusim broļi.

Juoņs Tukāns,
Kroslovys Vaļsts ģimnazejis direktors

MUMS PATĪK MĀCĪTIES!

Mūsdienās pedagoga profesionālajai izaugsmei ir daudz iespēju. Izaicinājums reizēm ir izvērtēt un izvēlēties, ko vajag. Atsaucāmies Krāslavas Varavīksnes vidusskolas biedrības „MIC Varavīksnes laiva" uzaicinājumam piedalīties projektā „Sadarbības darbnīca „Skolotāji un vecāki pret Covid-19 izaicinājumiem"" 2020.-2021. gadā. Projekta ietvaros piedalījāmies 3 tiešsaistes semināros - „Mainīgas situācijas izglītības jomā izraisītā stresa mazināšana pedagogiem, skolēniem un vecākiem" (psihologs Marks Jermaks), „Pedagogi un skolēnu vecāki – partneri izglītībā! Iekšējo resursu „restartēšana"" (biedrības „Zinis" valdes priekšsēdētāja, lektore Vita Brakovska), „Sadarbība klasē, skolā, kopienā" (pedagoģijas un psiholoģijas maģistre Ilga Stikute), kā arī skolotāju un administrācijas tiešsaistes pedagoģiskajā sēdē „Attālināto mācību problēmas un panākumi". Sēdes mērķis - veidot efektīvu pedagogu sadarbības mehānismu attālināto mācību laikā. Mūsu skolas labās prakses piemēru demonstrēja datorikas skolotāja Jeļena Japiņa.

Projektā piedalījās pedagogi Skaidrīte Gasperoviča, Sandra Nemeņonoka, Ilga Stikute, Viktorija Naļivaiko, Inta Japiņa, Jeļena Japiņa, Vita Valtere, Ņina Gulbinska, Dzintra Rateniece, Jānis Laizāns, Velta Daņiļeviča, Ināra Krute, Anita Teiviša, Rasma Krumpāne, Ināra Mukāne, Inese Egle, Inta Beikule, Ilona Aprupe, Daiga Kušnire, Dace Samsonoviča un Zigrīda Beinaroviča. Īpaša pateicība par dalību projektā skolēnu vecākiem - Sandrai Jaudzemai, Ērikam Ozoliņam, Kristīnei Bobičai un Sņežanai Petrovičai.

Vēlamies izteikt pateicību Krāslavas Varavīksnes vidusskolas projekta vadītājiem Irinai Gončarovai un Andrejam Jakubovskim. Mācoties kopā, ieguvām plašāku redzējumu, kā neparastos apstākļos profesionāli attīstīties un iegūt daudzveidīgas idejas. Paldies, kolēģi!

Vija Konceviča,
Krāslavas Valsts ģimnāzijas direktora vietniece audzināšanas darbā

KRĀSLAVAS NOVADA DOME PĀRCEĻ NEKUSTAMĀ ĪPAŠUMA NODOKĻA SAMAKSAS TERMIŅU LĪDZ 15. JŪNIJAM

Ņemot vērā visā valstī izsludināto ārkārtas situāciju sakarā ar Covid-19 izplatību un sniedzot atbalstu Krāslavas novada iedzīvotājiem, novada dome 25. februārī nolēmusi, ka Krāslavas novadā 2021. gadā nekustamā īpašuma nodoklis maksājams šādos termiņos - ne vēlāk kā 15. jūnijā - divu ceturtdaļu apmērā no nodokļa gada summas, 15. augustā un 15. novembrī - vienas ceturtdaļas apmērā no nodokļa gada summas. Nodokli var nomaksāt arī reizi gadā avansa veidā. Termiņa pārcelšana nozīmē, ka līdz 15. jūnijam par maksājumiem netiks aprēķināta nokavējuma nauda. Jaunā kārtība attiecas uz visiem NĪN maksātājiem (privātām un juridiskām personām), kuriem ir pienākums maksāt nodokli par Krāslavas novada administratīvajā teritorijā esošajiem nekustamajiem īpašumiem.

P/a „Krāslavas Slimokase" atgādina, ka pacienta līdzmaksājuma apdrošināšanas pakalpojuma apmaksu par 2021. gada II ceturksni 21.34 EUR apmērā jāveic ne vēlāk kā līdz 2021. gada 31. martam (ieskaitot). Iemaksas veicamas „Krāslavas Slimokasē" vai ar pasta vai bankas starpniecību slimokases kontā. Nesamaksājot laikus, jūsu apdrošināšanas karte būs anulēta.

IZGLĪTĪBA

ŠĶIET, NESEN TAS BIJA...

Izsenis katru gadu pirmajā februāra sestdienā daudzās skolās notiek dzīva rosība un katru pārņem dīvaini nereāla laika sajūta.

Arī šogad Krāslavas Valsts ģimnāzijā, „tik un tā laikam spītējot", notika absolventu tikšanās, tikai ne skolā, bet katram savās mājās. Pulcējās skolai piederīgie - tie, kuri gribēja iedvesmoties, kavēties atmiņās, atgriezties bērnībā, jaunībā, enerģētiski uzlādēties un smelt skolas avota veldzi.

Covid-19 laikam spītējot, nevienam neienāca prātā doma nerīkot, netikties, atcelt. Ikgadējā skolas tradīcija - 12. klašu skolēniem veidot filmu „No februāra līdz februārim"- šogad bija izaicinājums un īsts pārbaudījums. Klašu audzinātāju, Aijas Jakoveles un Lienes Andžānes, mudināti, 12-tie veiksmīgi tika galā.

Videosižetos godā jubilejas gadu - 1971., 1976., 1981., 1986., 1991., 1996., 2001., 2006., 2011., 2016., 2020. - absolventus un pedagogus. Emocionālais 12. klašu skolēnu un direktora Jāņa Tukāna vēstījums neatstāja vienaldzīgu nevienu. Pārliecība, ka skolas vēstures lappuses pāršķirtas nevis formāli, bet izjūtot, cītīgi atlasot materiālu. 12.klašu skolēnu filma liek aizdomāties, ieinteresēt un noskatīties vēlreiz. 12. klašu stafete tiek nodota 11. klašu skolēniem un klašu audzinātājām Olgai Saričevai un Dainai Andžānei, un jādomā par jaunām vēstures lappusēm, sākot ar 2021. gada 7. februāri.

Aicinājumam iesūtīt skolai jubilejas gadu absolventu video vai fotomateriālu atsaucās 1981., 2001., 2011. gadu absolventi. Visās prezentācijās tuvas un pazīstamas sejas, visas savējās. Katrs savulaik ieguldījis sevī un skolā.

Video skatoties, par katru ataust atmiņā kas īpašs, tikai šim cilvēkam raksturīgais — dejoja deju kolektīvā, dziedāja korī, ansamblī, spēlēja orķestrī, piedalījās ZPD konferencēs reģiona un valsts līmenī, debašu turnīros, aktīvs skolēnu parlamentā, Skolas padomē, novadpētnieks, veidoja skolas avīzi, spēlēja teātrī, organizēja Žetonu vakaru, iesaistījās starptautiskajos projektos, Angļu klubā, pārstāvēja skolu dažāda līmeņa sporta sacensībās.

Varētu saukt vēl, vēl un vēl. Bet pa starpu par katru no jums ir ļoti personisks skaists stāsts par cilvēcisko - sirsnīgs, izpalīdzīgs, smukākā meitene, jokdaris, kompānijas dvēsele…

Katrā video - absolventu sirsnīgais paldies skolai, skolotājiem, klasesbiedriem, darbiniekiem. Jūtamies lepni un lielīgi! Paldies katram no jums par atvēlēto laiku savai skolai un veltījumiem.

Krāslavas Valsts ģimnāzijai ir skolotājas Janīnas Gekišas izveidotās un paliekošās gadagrāmatas - 2002. gadā „Atmiņu gaisma pāri gadiem", 2008. gadā „Skola, tevī ieausts rīta spožums" un 2012. gadā „Mēs esam pusceļā uz tevi". 2023. gads būs Krāslavas Valsts ģimnāzijas 100. jubilejas gads.

Laika periods no 2012. gada ir bijis un būs notikumu un spilgtu personību bagāts. Laiks tīt atmiņu kamolu un ieaust sevi Krāslavas Valsts ģimnāzijas vēsturē.

Vija Konceviča,
Krāslavas 1. vidusskolas absolvente,
Krāslavas Valsts ģimnāzijas
direktora vietniece

SNIEGA BRĪNUMI

Krāslavas Bērnu un jauniešu centrs attālinātā mācību procesa laikā aicināja audzēkņus piedalīties aktivitātē „Mans sniega brīnums…" Uz šo aicinājumu atsaucās 25 bērni un jaunieši, kas ar prieku un entuziasmu ķērās meistarot dažādus sniega brīnumus. Tie bija sniegavīri, bruņurupuči, zaķi un citi sniega veidojumi. Darbā iesaistījās ne tikai paši bērni, bet arī daži vecāki un vecvecāki. Par ko visiem sirsnīgs paldies. Visi audzēkņi saņēma pateicības un saldās balvas par dalību aktivitātē.

Par radošiem darbiņiem pateicamies šādiem audzēkņiem: Kristīnei Maļinovskai, Valērijai Gončarenko, Daigai Ostrovskai, Stanislavai Abramovai, Dacei Krumpānei, Dainai Krumpānei, Ievai Mežiņai, Laurai Mežiņai, Agnesei Vaikulei, Dagmārai Stivriņai, Janai Solovjovai, Bernadettai Podjavai, Julianai Podjavai, Kristīnei Harlovskai, Jekaterinai Cvetkovai, Kristīnei Daļeckai, Vivitai Lavnikovičai, Aleksandrai Fominai, Adrianai Žvjarei, Alīnai Grinevičai, Ņikitam Nikifirovam, Alīnai Traškovai, Ričardam Olehnovičam, Gabrielam Misjūnam, Anastasijai Bārtulei. Paldies arī viņu vecākiem un vecvecākiem par aktīvu iesaistīšanos un bērnu atbalstu!

Paldies sakām pulciņu skolotājiem, kam izdevās motivēt savu pulciņu audzēkņus iziet ārā, izkustēties un radīt brīnumus no sniega, kas izrotāja pilsētas, lauku māju pagalmus un iepriecināja ar savu klātbūtni un izskatu radus, draugus, kaimiņus un vienkārši garāmgājējus... Pateicoties radošam darbiņam, mūsu vide, pasaule kļūst vēl baltāka un gaišāka.

Elfa Bižāne,
Krāslavas Bērnu un jauniešu centra
direktore

UZTICĪBAS TĀLRUNIS – DRAUGS UN ATBALSTS

Stress skolā, nenokārtota sadzīve, strīds ar draugu – tās ir tikai dažas problēmsituācijas, kurām samilstot, bērns bieži jūtas ne tikai apjucis un izmisis, bet arī vientuļš un bezpalīdzīgs. Gandrīz katram ir pazīstamas kādreiz nakts melnumā pārdzīvotās izjūtas, kad šķitis – būtu labāk, ja rīts nemaz neatnāktu. Tādos brīžos ļoti nepieciešams līdzcilvēka atbalsts un sapratne, kāds, kurš uzklausītu. Tieši tādēļ Latvijā, tāpat kā citviet pasaulē, darbojas uzticības tālruņi. Tie ir reizēm vienīgais atbalsts brīžos, kad dzīve šķiet pārāk ciešu virvi sažņaugusi ap kaklu un nav neviena, kurš vēlētos to atpiņķēt.

2021. gada februārī Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas Bērnu un pusaudžu uzticības tālrunis 116111 (Uzticības tālrunis) svin savu 15. gadu jubileju. Šajā laikā Uzticības tālrunis apkalpojis vairāk nekā 1,7 miljonus zvanu, tālruņa konsultanti snieguši 165 000 psiholoģisko konsultāciju un 515 e-konsultāciju. Tāpat arī Uzticības tālrunis būtiski paplašinājis un dažādojis savus pakalpojumus, padarot iespējas saņemt psiholoģisko atbalstu un palīdzību daudzveidīgākas un arvien pieejamākas.

Oktobra sākumā Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcija izsludināja konkursu skolēniem, aicinot veidot radošos darbus – reklāmas projektus Bērnu un pusaudžu uzticības tālruņa 116111 (Uzticības tālrunis) jaunās aplikācijas popularizēšanai.

Konkursā skolēni bija aicināti veidot reklāmas projektus jaunās Uzticības tālruņa aplikācijas popularizēšanai.

Krāslavas Valsts ģimnāzijas 10.a klases skolnieces Eva Vecele un Laura Mihejeva

izveidoja savu projektu. Meitenes nolēma tam izmantot „Draw My Life" stilu un uz papīra grafiski attēloja reklāmu Uzticības tālrunim.

Liels prieks par Evas un Lauras panākumiem, jo viņu iesūtītais konkursa darbs ir uzvarējis, ar ko arī apsveicam!

Jeļena Japiņa,
Krāslavas Valsts ģimnāzijas skolotāja

KULTŪRA

GADALAIKI

Rokdarbi ir lielisks veids, kā jauki un lietderīgi pavadīt laiku un savām rokām izgatavot interesantus darbus: lietas, rotas, dekorus un interjera priekšmetus. To visu prot un dara mūsu Ņina Vasiļjeva. Šoreiz viņa mūs iepazīstina ar jaunu rokdarbu tehniku KINUSAIGA jeb „raibs darbs bez adatas". Šie darbi ir no cikla" GADALAIKI", kas domāti Piedrujas Tautas nama aktu zāles noformēšanai. Parasti no pirmā acu uzmetiena ir grūti saprast, kā tas tiek darīts, kamēr mums nepaskaidro. Un sapratuši mēs esam pārsteigti par raibu gleznu pārsteidzošo „dzīvīgumu". Viņas darbi ir īsti mākslas darbi.

Ņinas Vasiļjevas mākslas darbus raksturo bagātīga fantāzija, radoša pieeja formas izvēlē un tehnisko risinājumu meklējumos. Viņas darbi ir krāsaini gan formas, gan satura ziņā. Darbos pelēkie toņi spēlējas ar košām krāsām. Un tajos uzdzirkstī prieks! Viņas darbi radīti ar prieku, ceru, ka arī visiem tie sagādās jaukus brīžus un prieku.

Paldies Ņinai Vasiļjevai par viņas radošumu un novēlam neapstāties, radīt jaunus darbus!

Jeļena Račicka,
Piedrujas pagasta bibliotēkas vadītāja

Izdevējs - Krāslavas novada dome
Redakcijas apliecība Nr.1185
Tirāža - 6000
Iespiests SIA „Latgales druka"

Redakcija: Rīgas ielā 51
Tālr. 65681765
e-pasts: vestis@kraslava.lv
www.kraslavasvestis.lv

Redaktore - Elvīra Škutāne
Tālr. 28368537
elvira.skutane@kraslava.lv

Tulkotāja - Galina Mikulāne
Reportieris - Jurijs Roga
Tālr. 29389143
E-pasts: juris.roga@kraslava.lv